

DOMOLJUB

ŠTEV. 3.

V LJUBLJANI DNE 21. JANUARJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Vera in javna blaginja

Veliki brezverec Voltaire je kljub svoji neveri zapisal: »Postave ravnajo rko, vera ravna srce... Ne bi hotel imeti brezbožnega za kralja; zakaj svest sem si, da ne bo oplenil tudi pod plaščem pravice same, če to zahteva njegova korist. Prav tako ne bi hotel imeti brezbožnega za posla, ker bi si ne bil svest, da sem varen niti v svoji lastni hiši. Isto je poudaril z drugimi besedami papež Leon XIII., ki je pisal l. 1900 v okrožnici Tametsi futura: »Pravijo, da ima država sama v sebi dosti moči, zato hčejo, naj se izloči iz javnih vprašanj vsak ozir na vero. In res so v državnem in javnem življenju sledi verskih resnic vedno medlejše. Toda ne mislijo na usodne posledice takega posejta. Cim ne bo več božje sankcije (potrdila) pravnega zakona, bo propadla tudi veljava državnih zakonov in propadla bo tudi pravičnost. Avtoriteta in pravičnost pa sta najmočnejši in najpotrebnejši vezi vsega socialnega življenja. Poleg tega pa: če bodo ljudje z vero izgubili upanje večnih dobrin, bodo žejno zahlepeli po zemskih dobrinah, vsak jih bo skušal, kar največ prilastiti. Posledice: zavist in mrznja, upornost, blazne prevratne ideje: brez miru na zunaj, brez miru v notranjščini, od zločinov razdejana družabno življenje... Vera — govori dalje isti papež Leon XIII. — daje vladarjem nasproti pod-

ložnikom čut pravičnosti in ljubezni; ista daje podložnikom nasproti vladarjem čut zvestobe in udanosti; ona je, ki daje, da so zakonodavci pravični in počteni, zastopniki ljudstva, sodniki nepristranski, vojaki pogumni do heroizma, vera daje ubogim spoštovanje do lastnine drugih, imovitnim pravo rabo bogastva.«

Po vsem tem ima prav ameriški državnik Washington, ki je govoril in pisal: »Vera in npravnost sta neobhodno potrebni opori družbe. Ni pravi mož domovine, kdor izpódkopuje ta dva mogočna stebra človeške družbe. Pamet in izkušnja dckazujeta, da npravnost brez vere nima obstanka. Vera je temelj meščanske družbe, države. Ne bogastvo, marveč hrabri, čisti, pobožni narodi jamčijo za bodočnost držav.« Konec vere, je konec npravnosti... konec npravnosti je konec reda in miru in zadovoljnosti in blagostanja... ta konec pa je začetek vseh koncev.« — In prav ima veliki vzgojni pisatelj Foerster, ki e še nedavno zapisal: »Sovraštvo med narodi in plinska vojna, razredna borba in razkroj vseh gospodarskih varnosti so poslednja konsekvencia izločitve nadnaravnosti iz človeškega življenja: ne z živajlo človekom, marveč samo z Bogom-človekom se da prava človeška kultura zasnovati in ohraniti.«

Kruh iz tuine

Cerklje ob Krki.

Da so Dolenjci — tudi z naših obširnih polj — že od nekdanj hiteli za kruhom v svet v večjem številu kot Gorenjci, je znana stvar. V naši župniji ne dobiš skoro gospodarja — izvzemši te, ki v zadnjih letih nastopajo gospodarstva — ki bi ne bil že v Ameriki. Mlajši pa hite na Holandsko, Belgijo, Francijo, Urugvaj, Paragvaj in ne vem kam še. Pa ne samo fantje in moške, ampak tudi že dekleta je zagrabil ta bolezen. Saj je res naših deklet veliko v Zagrebu, Karlovcu in Belgradu ter raznih mestih v Srbiji, res je tudi, da jih imajo ljudje radi, toda mnogim postaja kar dolgčas v domači državi in beže, beže, da bi našle boljših služb, pa najdejo le razočaranje.

Točno številko tistih, ki si v tujih krajih (v državi in izven države) služijo kruh,

bi težko povedal. Nekako približno sliko pa človek dobi, ako mu je znan dotok denarja, ki ga pošiljajo izseljenci in preseeljenci domov. Nič ne bo pretirano, če rečemo, da jih je do 50 odstotkov takih, ki svoje rojstne hiše niso pozabili, oziroma imajo namen nekaj prislužiti, potem se vrniti in si ustvariti v ožji domovini lastno ognjišče. Druga polovica je pa taka, da na vrnitev ne misli, bodisi da si je v tujini osnovala svoj dom, ali pa, da so v tujini zabredli in pozabili na vse. Teh zadnjih je sicer — hvala Bogu — manjše število, a so pa le tudi. — Imamo slučaje, da je sin (hčerka) edinec odšel v tujino, ker sta oče in mati doma zahtevala pametno življenje, a mine pet, deset, petnajst let ter ni iz tujine nobenega glasu. Oče in mati pa morata na svoja stara leta jemati pod streho — zaradi postrežbe in oskrbe — popolnoma

tuje ljudi. Lastna kri se je v tujini zgubila, tuja pa zagospodari na domačiji.

Par številok o kruhu iz tujine, ki so še nekako tolažilne, čeprav vsakdo ve, da je ta kruh z znojem prepojen. Tukajšnja hranilnica je v zadnjem letu zamenjala ljudem tujih valut za 318.000 Din. Prav toliko, če ne več, pa lahko računimo, da so ljudem zamenjali trgovci in banke. Okroglo 100.000 dinarjev pa so ljudje iz tujine poslali npravnost hranilnici kot vloge. Ze to, kar smo navedli sedaj, znaša lepe denarje, a pozabiti pa ne smemo, da prav mnogi tudi iz tujine pošiljajo denar tako, da ni nikjer vpisan in ga ni treba menjavati.

Če napravimo približen račun, se pokaže, da pride v našo župnijo iz tujine letno do 1 milijon dinarjev. Lepa vsota je to, toda za tistega, ki kaj razmišlja, pomeni to grenkobo. To grenkobo potrjujejo pošiljalci denarja sami, ki pišejo često in v raznih oblikah tole: »Če bi doma tako trdo delali in stradali ter varčevali, bi tudi ne imeli manj.«

Še ena misel se vriva človeku, in sicer: Ali ima splošno narodno gospodarstvo kaj od tega kruha iz tujine?! Zakaj si Dolenjska kljub mnogim denarjem iz tujine ne opomore?! Da-li je torej to število izseljeništvó za naše kraje res gospodarska (o moralni in kulturno narodni ne govorimo) rešitev ali pa je celo poguba?! Kaj torej?!

Jaz imam tole mnenje: Denar, ki si ga prejel kot dar, ko torej nisi trpel zanj, nima prave vrednosti za te. Kakor dobljeno, tako izgubljeno (zapravljeno)! Na tujem izžrpana delovna moč je čez čas domačim krajem in ljudem le v breme! Na tujem narejen kapital se domovini odtuji in ostane tam ter le tujcem donaja korist!

Sklep: V tujino naj bi šli le strokovno izvežbani, ker ti se — kot uči skušnja — vračajo z imetjem in s popolnjenim znanjem!

Vsak dan

Vas obvešča »Slovenec« o vsem, kar je novega v svetu in po domovini. — Zastonj na ogled Vam pošlje list uprava, če ji sporočite svoj naslov!

Še o kuluku

Pod navedenim naslovom prinaša »Trgovski list« z dne 17. januarja 1931 pomemben članek, ki se glasi:

»V zadnjem času se čujejo v naši javnosti razne kritike na račun kuluka, ki naj omogoči zgradbo najpotrebnejših cest in vzdrževanje že obstoječih cest v pravilnem stanju.

Ceste se se do sedaj vzdrževale skoro izključno z dokladi na neposredne davke. Izredni prispevki za posebno porabo cest so komaj pokrili škode, katere je na njih povzročila izredna vožnja. Doklade so skoro praviloma dosegle izmero, ki s stalno plačilne zmocnosti davkoplačevalca ne prenese nikakega nadaljnjega poviška. Navzlic velikim žrtvam od strani davkoplačevalcev pa se naše ceste še vedno v žalostnem stanju. Izredne škode, katere je na cestah povzročila vojna in poveljna doba, v kateri se vzdrževanju cest ni posvečalo zadosti pozornosti, zahtevajo, da se popravi izrednim potom. Da se preskrbi za najpotrebnejše ceste gradbeno sredstva in da se omogoči vzdrževanje cest v pravilnem stanju, odreja zakon o samoupravnih cestah, da se mora en del teh stroškov kriti z ljudskim delom, odcemno z odkupnino za ljudsko delo.

Nihče ne more danes še dveniti, da je ena glavnih nalag naše cestne uprave, da zajamči v korist prebivalstva, posebno pa v blagor gospodarstva redno vzdrževanje javnih vzev. O tem je vsaka razprava odveč. Vprašanje pa je, ali je pobiranje kuluka primerno sredstvo, da se ta namen doseže. Jasno je, da se škode na naših cestah, ki so nastale v dolgi dobi skoro petnajstih let, ne dajo popraviti z malimi sredstvi in da tudi pobiranje kuluka, ki pomenja za naše gospodarstvo novo obremenitev, ne bo moglo tega, kar se je zamemjalo petnajst let, nadomestiti v doglednem času.

Za izredne škode, ki so nastale v izrednih časih, je treba tudi izrednih sredstev, katerih dandanes naše gospodarstvo ob običajni plačilni zmocnosti nikakor ne zmore. Predvsem bi bilo potrebno, da se določijo v zvezi zakona o samoupravnih cestah najprej načrt dela za največ pet let naprej, ker je načrt dela predpogoj za odreditve ljudskega dela. Po zakonu se sme namreč odrediti uporabo ljudskega dela samo, če bi se dala, določena za poedina leta, ne izvršila brez tehničnih razlogov. Čim je sestavljen načrt in preračunjeni stroški, naj bi se ustanovil za namene gradnje in vzdrževanja cest poseben sklad, kojega naj bi upravljal mešan odbor, v katerem bi bili poleg strokovnjakov zastopani tudi interesi. Potrebna sredstva naj bi dobil odbor s posojili, za kolih odplačevanje in obrestovanje bi se stekalo v sklad predvsem dajatev, ki danes bremena prometna sredstva (davek na vozila, trčarjina na bencin itd.). Pri sedanjih razmerah se ne more misliti v prvi vrsti na uvedbo novih davkov in dajatev, katti dotedanja preobremenitev izključuje, da bi se mogle pri sedanjih razmerah brez škode za gospodarstvo uvesti nove davščine.

Pobiranje odkupnine se pričinja ravno v času, ko stremi finančna politika države

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Nasprotstvo na vseh straneh. Ze zadnjic smo omenili, da se bližajo za katoliško cerkev, ki jo brezverstvo izmed vseh najbolj sovraži, v mnogih državah hudi časi. V Angliji, ki je veljala doslej za zgled strpljivosti, že poskušajo s kulturnim bojem. V Litvi framazoni kar divjajo proti katoliški duhovščini in katoličane so brezverci čisto potisnili iz javnega življenja. V Rusiji gre boj proti vsem veroizpovedim. ltd. Redke so države, ki bi bile katoliški cerkvi res naklonjene. Če ne drugod, prikrajsajo Cerkev pri najvažnejšem, pri vzgoji mladine. Pa pravijo razni diplomatje, da se bore za mir. Mi pa trdimo: ne bo miru, dokler ga Gospod ne bo dal, tisti Gospod, ki ga še mnogi danes kamenjajo.

Itali a

s Potegnil je iz žepa molek in pričel glasno moliti naprej. Na sveti večer je maševal v Dobravljah o. kapucin iz Sv. Križa. Po »Ite missa est« je začel pridigati v italijanskem jeziku. Verniki so takoj zapustili cerkev. Na sveti dan je pa v Skrišah opravil službo božjo o. kapucin iz Sv. Križa. Med sv. mašo se je lotil pridigati v italijansčini. Tedaj se je zgodilo nekaj nepričakovanega. S klopi je vstal s'vo as stavec in pozval vernike: »Predragi! Molimo rožni venec v čast Kristusovemu rojstvu! Potegnil je iz žepa mo'ek in pričel moliti naprej; verniki so nenavačno glasno odgovarjali in pater je utihnil... Ze prešnja leta so svetokriški kapucini hodili pridigati v okoliške fare. Pridigali so vse'ej slovenski. Letos so hoteli uvesti italijansčino v cerkev. Ljudstvo jim je primerno odgovorilo.

ve in samouprav iz gospodarskih razlogov za tem, da se znižajo javna bremena, ki teže naše gospodarstvo. Za ceno dobrih cest bi bilo gospodarstvo pripravljeno tudi na žrtve, ako bi jih zmogle. Ker pa je pri sedanjih izmeri javnih bremen od gospodarstva nemogoče zahtevati, da vzame na rame še nova bremena, je razumljivo, da vzbuja napovedane pobiranje kuluka v vrstah gospodarskih krogov skrb za bodočnost. Našim gospodarjem je pri sedanjih prilikah nemogoče, da pribavijo v doglednem času sredstva za izredne stroške, ki so potrebni ne le za zgradbo najpotrebnejših novih cest, temveč tudi za sredstva, ki so potrebna, da se spravijo že obstoječe ceste v pravilen stan. Zato bi bil edini izhod iz sedanjega težkega položaja ustanovitev fonda, ki bi s posojili omogočil razdelitev izrednih izdatkov na daljšo dobo, ki bi olajšala obremenitve, za kar imamo že zglede, ki so se v tuzemstvu do cela obnesli.

Časi so tako resni, da je treba resno premisliti, ali je v skladu s splošno smerjo znižanja javnih dajatev, da se uvaža nova obremenitve, ki bi se dala z ustanovitvijo cestnega fonda že ne preprečiti, pa vsaj porazdeliti na daljšo dobo in s tem olajšati. — Podpišemo z obema rokama,

s Fašistična gon'a proti slovenskim molitvam. Fašisti hujskajo sedaj tudi že proti slovenskim napisom na križevih potih, proti slovenskemu petju, proti slovenskim nagrobnim napisom itd., nimajo pa upanja na končni uspeh, ker se jim je pappež postavil odločno nasproti. Zlasti se fašisti zavedajo, da nič ne morejo zoper verski pouk, ki ga duhovščina podeljuje po cerkvah v slovensčini.

s S pritiskom nadaljujejo. Goriski prefekt Tiengo se je lotil dela z vsemi svojimi mladimi silami. — Fašisti napovedujejo po novem letu »novo dobo«. V akcijo stojijo skvadristi pod poveljstvom fašističnega tajnika Avvenantija, ki je že organiziral »skvadre«. Napovedani so pohodi v vasi, ki jih fašisti smatrajo za odporne. V Gorici se je vršil sestanek fašističnih zaupnikov z dežele, zdravnikov, učiteljev in na občinskih tajnikov. Vodil ga je Avvenanti. Sklenjeno je bilo, da se uvece »nova doba«: zginiti mora vsa slovenska inteligenca, vsi zavedni trgovci in gostilničarji ter bolj izobraženi kmetje. V teku petih let mora biti manjšinsko vprašanje v Italiji za vselej rešeno! Poslej ne sme biti več govora o Slovencih. Nadaljevati je treba brezobzirno boj proti slovenki duhovščini. Fašisti trde, da novi prefekt povsem odobrava Avvenanti'ev načrt, da je tudi on mnenja, da se da slovenstvo v teku petih let povsem iztrebiti. — Naš Preše en je dejal: »Kako strašna slepota je človeka.«

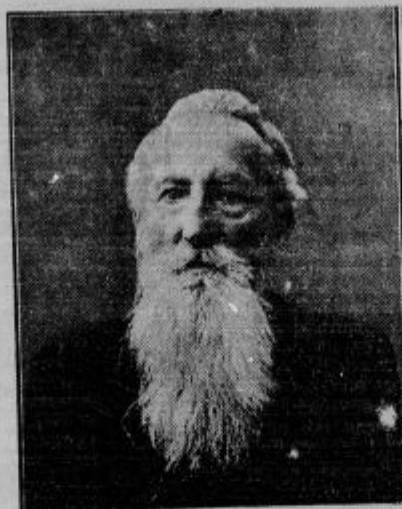
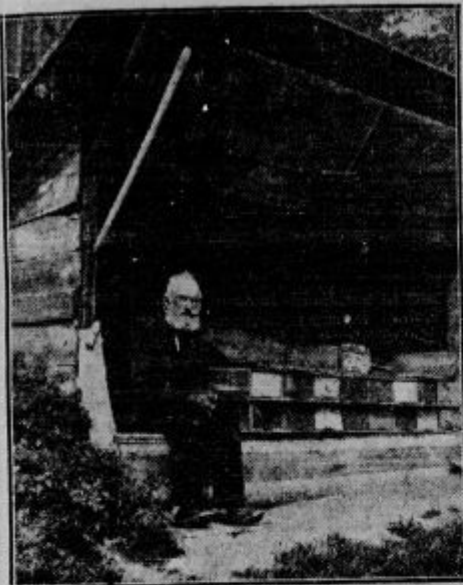
s Razno. General Teruzzi, šef generalnega štaba fašistične armade je te dni nadzoroval oddelke na meji. — Zveza mladih fašistov, ki so čelezni predvojske izobrazbe šteje 270 000 članov. Leta 1924 jih je bilo le 24.000. — Vsako nedeljo in vsak praznik se zbere okrog 600 000 narasčajnikov na vojaških vežbališčih, kjer se pod vodstvom črnih srajc pripravljajo na vojno. Nedelja, dan Gospodov, dan miru...

Šoica

s Zastopniki raznih držav so se sešli v Zenevi, da čujejo pritožbe nemške narodne manjšine proti Po'ski. — Naš prijatelj, francoski zunanji minister Briand pa hoče zopet poizkusiti z zvezo evropskih držav, da bi tako utrdil svetovni mir. Njegovim nasprotniki, zlasti Italija, pravijo, da Franciji ni za mir, ampak za komando v Evropi. Naj bo res eno ali drugo, gotovo je, da pomeni močna Francija tudi močno Jugoslavijo, kar si pač želimo mi vsi. Kakor za enkrat kaže, s Panevropo ne bo še tako hitro kaj. Zastopnika sv. očeta na posvetovanja seveda niso povabili. Parč je mnogim državam še e takrat dober posrednik za spravo in mir, ko jim že voda v grlo teče. Zato pa je tako, kakor je.

Anglija

s Ali je že prepozno? V Angliji so se zbrali zastopniki Indije, da se pomenijo z dosedanji gospodarji Angleži o obliki indijske ustave. Svoj čas bi bili Indijci zelo zadovoljni, ako bi jim bili angleški lordi dali nekaj avtonomiji podobnega. Danes jim ponuja angleška vlada več: dobili bi

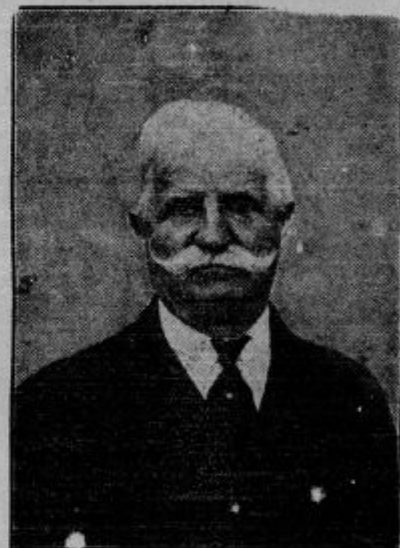

Tri v.o. gorenske korenine He. ca. Arih (90 let), Ivan Arih (86 let) in Matevž Arih (82 let) nečaki Baragovega misijonarja Lovra Lavtižarja. Vsi trije, zdravi, pošteni in delavci živijo v Srednjem vrhu pri Kranjski gori.

Slovenski rudarji, ki služijo kruh v Eygelshoven v Holandiji

Zelje kot plačilo za davke. Nemški listi se močno bavijo z gospodarsko krizo, ki je zadela severno-nemškega kmeta. Osobito težak položaj je v Holštajnu, kjer so se kmetje že parkrat odpravili in v velikih množicah šli protestirat v mesta, kjer stolujejo oblasti. Iz Holštajns'ne tudi poročajo o kmetu, ki je dobil nalog, da plača davke. Mož ni mel denarja, pa je nalcžil poln voz rdečega zelja, ki je predstavljalo vrednost predpisane davčnega zneska, ter zapeljal zelje na dvorišče davkarije. Tam je izložil svoje blago, javil uradnikom, da je pripeljal davek, in odšel domov. Potrdila sicer ni dobil in malo verjetno je, da bo davkarija priznala tako izvirno plačilo.

G. Anton Mihovec iz Dol. Logatca je obhajal nedavno čil in zdrav svoj 80. rojstni dan. Bog ga živi še dolgo vrsto let!

Vinzenzo Azzolini je mož, ki ga je Mussolini postavil za guvernerja državne banke in ki bo imel nelahko nalogo, da vzdrži v ravnotežju italijanske finance.

Gasilno društvo na Selu pri Bledu

Poravnajte naročnino!

vlado, ki bi bila odgovorna le indijskemu parlamentu in še marsikaj, kar bi značilo v mnogem oziru za Indijo tako rekoč lastno državnost. Pa zdi se, da Indija danes vse angleške ponudbe zavrača, ona hoče več: popolno samostojnost hoče, na kar bodo pa Angleži sami od sebe težko pristali, ker bi izguba Indije pomenila za Anglijo začetek konca svetovnega gospodarstva. Svoj čas zavrnila avtonomija Indije, dela danes Angležem težke skrbi... Samoodložba narodov je na pohodu. Blagor jim, ki se tega zavedajo.

Amerika

s Razno. V Clevelandu se je smrtno ponesrečil Ivan Čapek in iz Vižmarjev pri St. Vidu n. Ljubljano. Avtomobil ga je povozil ravno na sv. večer, ko se je vračal iz tovarne od dela. — V Buenos Aires je podlezel tifusu 29 letni strojni ključavničar Amerik Žilavec iz M. Sobote. — V Clevelandu je še preminula Ivana Milavec rojena Škrajnar iz Velikih Poljan pri Ribnici. — Nagloma je umrla istotam Alojzija Ziberna roj. Uridel iz vasi Markovec pri Sv. Trojici na Dolenjskem. — Dne 4. jan. je priredil John I. Grdina umetniško predstavo v clevelandskem slovenskem nar. domu. Na programu je bilo pete, godba igre itd. Med predstavo je igral tamburaški odsek društva »Orei«. — V Forest City Pa. so pokonali Ivana Osolina, čoma nekje z Gorenskega. — 18 let je bil po nedolžnem zaprt rojak Jožef Erjavec iz White Valley, Pa. Te dni so ga izpustili iz zapora. — V Forest City, Pa. je umrl Ivan Černe, rojen v fari Primskovo pri Litiji. — Srebrni jubilej masništva je obhvalil 17. decembra g. Albin F. Moder, župnik na fari sv. Barbare v Bridgeville, Pa. Gospodu jubilarju rojenemu v Trebnjem, že imo v vinošradu Gospodovem še mnogo blažoslavljenih let! — Operaciji za slepičim se je podvržel v Ameriki slovenski operni pevec g. Svecorzar Banovec. — Smrtno se je ponesrečil v Kanadi 30 letni Miha Lukanc iz Most pri Komendi.

Drobne novice

En milijon Belcerov nima na Poljskem nobenega poslanca.

Pet deklic je zasula zemlja v dolini Rohne v Švici.

Rudarska stavka v Angliji je končana.

Nastale spore z Vatikanom menda hoče Mussolini poravnati.

Framozencem ni dovolila zborovanja v Varšavi poljska vlada.

Potres je popolnoma porušil mesto Oahaka v Mehiki.

Hudi viharji so divjali pretekli teden zlasti v Nemčiji in na Angleškem.

Sovjeti pravijo, da brez ljudskega glasovanja v Besarabiji ne more biti z Romunijo miru.

Vodilni boljševik Zinovjev pojde v inozemstvo v svrhu agitacije za komunizem.

Znižanje cen železa v Nemčiji — je preloženo na poznejši čas.

Več kot 10 milijonov metrskih stotov žita je uvozila Italija od julija do decembra 1930.

4

KAJ JE NOVEGA

d Čestitamo! Te dni je poročil g. knez-žekof dr. Gregorij Režman profesorja na realki v Ljubljani g. Jožefa Ovseneka z gdč. Josipino Žumer, učiteljico v Križah pri Trzinu. — V Kamniški Bistrici sta se vzela g. dr. Lojze Čampa in gdč. Slava Salnič.

d 80 letnico rojstva je obhajal te dni v Dol. Logatcu g. Anton Mihevc, bivši državni uradnik. Zivijo!

d 70 let je dopolnil g. Leopold Jazbar, uradnik v vevški papirnici. Se na mnoga leta!

d 60 let je dopolnil 10. januarja na jugu Jugoslavije g. dr. Franc Keavs. Naj spremlja božji blagoslov vse njegovo delo tudi bodoča leta!

d Naše podpore. Na številna vprašanja sporočamo, da imajo tudi novi naročniki pravico do podpore 2000 Din, ako jim pogori stanovanjska hiša ali stanovanje. Edini pogoj je, da do 1. februarja poravnajo naročnino za naš list za celo leto naprej.

d Vsi občinski odbori v dravski banovini morajo v najkrajšem času izmed članov občinskega odbora izvoliti blagajnika. V nobenem slučaju ne sme blagajniških poslov opravljati župan. Poseben razglas nalenčno opisuje dolžnosti občinskih blagajnikov in njih poslovanje.

d Novo ljudsko štetje. V statističnem oddelku predsedništva vlade v Beogradu so gotovo vse priprave za popis prebivalstva in živine v državi. Ljudsko štetje bo dne 1. marca. O tem ljudskem štetju se zelo živahno razpravlja. Izražajo se domneve, da je v državi 18 milijonov prebivalcev, v Beogradu pa 250.000.

d Pri 1. dekletu mladine v mesta. Kmetijska družba v Ljubljani je poslala kraljevski vladi vlogo, v kateri prosí, da se prepove kmetički deeli, ki ni dosegla starosti 18 let, delo v tovarnah, ker se čuti na kmetih pomanjkanje delovne sile.

Predeja piva je padla v Nemčiji za 40, zganja za 60, vina za 15 odstotkov.

34.000 konkurzov je bilo v letu 1930 v enajstih evropskih državah. Primeroma najmanj v Avstriji in Jugoslaviji.

30.000 kanadskim kmetom grozi propad radi slabih žitnih cen.

Prijateljsko pogodbo z Avstrijo je na Dunaju podpisal grški Venzelos.

Zalcgo dinamita so odkrili na več železniških postajah v Romuniji. Več postajnih načelnikov so zato zaprli.

Egiptovski dijaki se ne smejo poročiti v tujini.

Poljski nctranji minister je pri nal, da polic. oblasti pri volitvah napram Ukrajincem niso postopale zakonito.

40 stopinj pod ničlo je bilo te dni v Mandžuriji. — Več tisoč oseb je podleglo mrazu.

Tudi varčevanje pomeni poostriev brezposelnosti, je izjavil te dni neki angleški gospodarski veščak.

48 katoliških misijonarjev so odvedli kitajski roparji.

Naročnina za »Domoljuba« ostane za leto 1931 enaka kot v letu 1930: posamezni naročniki, ki prejemajo list naravnost na svoj naslov, plačajo ce oletno 38 dinarjev, pri poverjeniku pa velja list le 36 dinarjev. V obeh slučajih mora plačati vsak takoj v januarju letoletno naročnino, kdor hoče biti deležen razpisane podpore za slučaj požara.

d Novi bankveci po deset in po sto dinarjev pridejo v obtoč 21. januarja. Imajo napis Kraljevina Jugoslavija.

d Kmetički list se je našega neznanega lističa že parkrat spomnil. Kakšna čast za nas! List ima letos novo glavo, strešje pa še s starimi, obrabljenimi kanoni, ki — ne zadenejo.

d Mehiki in trdi razred hočejo vpeljati naše železnice. Prvega razreda bi ne bilo več, se ne izplača, le pri mednarodnih vlakih bi ostali trije razredi. Prva država v Evropi, ki je vpeljala omenjena razreda, je bila Rusija.

d Krasen članek je napisal o Slovencih ameriški časopis Christian Science Monitor. Nev dokaz, da smo Slovenci bili in smo sveža veja na jugoslovanskem drevesu, pa če pride nanj še toliko mrčesa.

d 2 letna deklica in 2 letni deček se oddata za svoja. — Natučnejša pojasnila se dobe v Decjem domu kraljice Marije. Lipičeva ulica v Ljubljani.

d 48 sv. maš je bilo preteklo leto darovanih na raznih pobojskih postojankah, ki so jih oskrbeli člani Aljaževega kluba v Mariboru.

d Dražba kož divjadi se bo vršila nepreklicno 26. t. m. na večešjemu v Ljubljani. Vsi posestniki divjih kož naj pošljejo svoje blago

Po vojni se je podvojilo prebivalstvo v Alzaciji-Loreni. Tam nimajo framazoni besede.

Za španskega kralja pripravljajo za vsak slučaj grad v Tatrach na Slovaškem.

639 prebivalcev ima papeževa državica.

100.000 komunistov je v Zedinjenih ameriških državah.

200 oseb zbledi vsak dan v Berlinu na hripi.

161 milijonov prebivalcev ima današnja Rusija.

V Turčiji so odkrili organizacijo, ki je nameravala odstraniti Kemal pašo in njegove novolarije.

Poročni prstan so prepovedali ruški sovjeti. Pravijo, da je znak suženjstva.

303 m je visok najnovejši nebotičnik v ameriškem Njujorku.

Ogrevalnico za brezposelne je uredilo mesto Brno. Zvečer bodo dajali juho in kruh.

Veliko tovarno za čevlje sezida Bata tudi na Poljskem in v Švici.

nemudoma na naslov: »Divja koža«, Ljubljana, Vefesejem. Kot kupci so se napovedale mnoge inozemske tvrdke. Čim več blaga bo zbranega in čim boljša bo povprečna kakovost kože, tem višje cene se bodo mogle doseči.

d Občni zbor Odseka za perutninarstvo Kmetijske družbe v Ljubljani. Ker se nahaja večina članov odseka v bivši mariborski oblasti, se je določilo, da se vrši občni zbor odseka v Celju, in sicer na Svečnico, 2. februarja 1931 točno ob 10 dopoldne v hotelu Evropa. Zborovanja se lahko udeležijo tudi nečlani.

d Deset delavk je odpustila, dvajsetim pa odpovedala službo pletilna tovarna D. Hribar v Ljubljani.

d Brezplačno posvetovalnico za noseče so otvorili v mariborskem zdravstvenem domu. Posluje vsak petek od 4 do 5 popoldne.

d 42.544 sv. obhajil je bilo v letu 1930. v frančiškanski cerkvi v Novem mestu.

d Zaklad na dražbi. V gradu v Gornji Radgoni so odkrili zaboj z razno srebrnino v vrednosti 30.000 Din. Ker je lastnik zaklada v sorodstvu z različnimi upniki, je sodnija odkrila zaklad zaplenila in je bil razprodan na javni dražbi dne 19. januarja t. l. V zaboju je bilo 59 komadov razne srebrne posode, svečniki, lustrari, samovarji in steklenice s srebrnimi obročki.

d Otroka je pustila na mariborskem sodišču žena v preiskavi se nahajajočega Ludvika Remerja. Je izginila neznanu kam. Sedem tednov staro dete je prevzela mestna občina.

d Na laž postavljeni. V našem narodu v Slovenski krajini je nedavno neko napredno časopisje pisalo, kakor da bi bili na severni meji Jugoslavije sami nasprotniki naše države. Ko je bil te dni ban dr. Marušič v tisti deželici, ga je med drugim urednik »Novin« vprašal, kako sodi o vsem tem gospod ban. Ta je odgovoril: »Po pravici Vam povem, da moram svoje mišljenje popraviti in sem izredno zadovoljen, da ni vse tako, kot se je pisalo. Obsojanja vredno je delo raznih prenapetežev.« Kogar se tičejo besede g. bana, naj se sedaj prime za nos.

d Po novem notarskem zakonu bo v Bosni in Hercegovini 56 notarskih mest, od teh štiri v Sarajevu in dve v Mostaru. Med najvažnejšimi zahtevami Slovencev je bilo pred vojno podržavljenje notarijata.

d Za dom revežev. Težko, toda hvalevredno nalogo si je nadela mariborska Krščanska ženska zveza: postaviti revežem lep dom, v katerem bodo imeli svoje zatočišče dela nezmožni starčki in starke ter obubožane družine, pa tudi po nelastni krivdi obubožani poedinci. Poleg stanovanja bi najpotrebnejši imeli v Domu revežev tudi hrano na razpolago. V svrhu uresnitve tega načrta priredi Krščanska zveza dne 3. maja tombolo.

d Za mednarodno letalsko pristanišče v Ljubljani sta se te dni zavzela v Belgradu g. župan dr. Puc in g. podžupan profesor Jarc. Pravijo, da bo!

d Zagrebški živalski vrt (Zoo) ima polno vsakovrstnih živali: Kamele, leve, slona, bele medvede itd., katere je treba krmili vsakega posebej na svoj način. Dne

Za otrple ude

Majhna množina SLOAN-ovega LINIMENTA, namazana na obolelo mesto, ublažuje bolečine in pomaga. Utiranje ni potrebno. SLOAN, ki ga koža sama upija, ublažuje bolečine otrpkih udov, bolečine mišic in živcev, hladi opekline in odstranja vsako sled otrplosti in bolečine.

Uporabljajte SLOAN zoper revmatizem, bolečine v križu, išias, bolečine v ledjih in zvinjenje ter kontuzije.

Dobi se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH.

SLOAN-ov LINIMENT

preganja bolečine.

17. t. m. se bo vršila dobavna licitacija za krmo zverem. Treba bo za dobo enega leta sledečih stvari: 7000 kg koruze, 4500 kg koruznega zdroba, 550 kg koruzne moke, 6800 kg ovsa, 4000 kg krompirja, 100 kg riža, 400 kg sladkorja, 12 kg čaja, 8000 kg črnega kruha, 14.000 kg konjskega mesa, 500 kg pšenice, 100 kg ječmena, nad 1300 kg raznih semen, 200 kg pšena, 50 kg mravljičnih jajčec ter velike množine sena in zelenja.

d Nižje in srednje kmetijske šole namerava ustanoviti kmetijsko ministrstvo. Mi želimo samo to, da bi vsi, ki bodo te šole obiskovali, tudi dejansko in z lepim zgledom delovali na rodni grudi.

d Dvigalo v zvonik. Menda bo zagrebška stolnica prva v državi, ki bo dobila lastno dvigalo. Za to dvigalo, ki bo najmodernejše, kakršno je menda tudi v Vatikanu, so se odločili zato, ker je med meščani, pa tudi med tujci, ki prihajajo v Zagreb, vedno več zanimanja za gledanje iz stolpov zagrebške stolnice. Dvigalo bo lahko hkratu vlekelo v vrh zvonika 10 oseb. Upajo, da bo dvigalo že prihodnji mesec sposobno za promet. Z dvigalom se bo mogoče dvigniti 70—80 metrov visoko v zvonik.

d Za kraljevsko palačo v Zagrebu je kupila mestna uprava Pongračevo poslopje. Izvršili bodo neke potrebne prezidave.

d 50 let poteče letos, odkar je prišel Split v Hrvatske roke. Jubilej bodo svečano praznovali.

d 24 milijonov kilogramov tobaka bodo letos zasadili v Jugoslaviji.

d Delo je ustavilo večje število gozdnih podjetij v Bosni. Podjetja izjavljajo, da težka kriza v lesni industriji ne dopušča nadaljnjega obratovanja. Državna podjetja v Dobrlinu in Drvarju še delajo.

d V Belgradu je umrl bivši minister Velislav Vulović.

d Izgotovili so v Belgradu zakonski načrt o delniških družbah in so ga odposlali vsem gospodarskim organizacijam v izjavo.

On: »To-le meso ni kuhano, niti riž niti krompir.«

Ona (pred kratkim poročena): »Ravnala sem se po kuharski knjigi. Ker pa se oni recept glasi za štiri osebe, midva pa sva le dva, sem vsake stvari vzela le polovico in tudi le polovico časa kuhala. Saj je prav tako, ali ne?«

d Za otvoritev zimskih kmetijskih tečajev je odobrilo kmetijsko ministrstvo 20 milijonov dinarjev.

d Za novega ravnatelja Narodne banke v Belgradu je bil 17. jan. izbran dr. Milan Protič, dosedaj vršilec dolžnosti generalnega ravnatelja. G. Protič je sin pokojnega vodilnega politika bivše narodne radikalne stranke Stojana Protiča.

d Pravilnik o nadziranju pitne vode je izdalo ministrstvo. Hoče zatreti kužne bolezni, ki jim je vzrok slaba pitna voda.

d Zastavo Jadranske straže so razvili preteklo nedeljo v dvorani oficirskega doma v Belgradu. Kumovala je Nj. Vel. kraljica Marija.

d Jugoslovansko društvo za zatiranje raka je imelo 18. januarja svoj občni zbor v naši prestolici. V upravo je bilo izvoljenih tudi par slovenskih zdravnikov.

d 209 milijonov dinarjev vlog je bilo koncem decembra 1930 pri Poštni hranilnici.

d Povišanje produkcije v Fordovi tovarni avijonov. Iz Detroita nam poročajo, da je tamošnja Fordova tovarna avijonov podaljšala delovni čas na 24 ur dnevno. Dela se dan in noč, da se pravočasno izvrše vsa naročila, ki so dospela v zadnjem času. To se smatra za posledico nenadnega uspeha, ki ga je dosegel veliki Fordov avijon, ki je postavil nov rekord v brzini, ker kakor je znano, je uspelo šefu-pilotu Ford-Motor Company gosp. Leroy Manningu, da je 29. septembra dosegel z motornim avijonom, obteženim z 2000 kg, brzino 264 km na uro. Ta avijon ima vse predpogoje za doseg te brzine. Gotovo uporabljajo to posebno opremo za svoje avijone vse ameriške zračne proge, na katerih so zastopani ti motorni avijoni. S podaljšanjem delovnega časa je združena tudi nabava novih strojev.

d Na Koroški Beli je zaspal v Gospodu v 58. letu starosti posestnik g. Martin Noč, vzoren mož dela za družino, župnik in občino. Daj mu Bog večni mir!

d Umrl je v Tuzli v Bosni g. Ivan Mervar, star 78 let. Pokoj njegovih duši!

d V Ljubljani je umrla g. Marija Peganova, mati odvetnika g. dr. Vladislava Pegana. Pokojnici večni mir, žalujočim rodbinam pa naše sožalje!

Nemci in Poljaki so si v lasih. Vse kaže, da hočejo Nemci izzvati vojsko s Poljaki. Poljski diplomati pa se dobro drže. Gre zaradi narodnih manjšin v obeh državah. Spor bodo skušali poravnati te dni pri Društvu narodov v Ženevi. — Slika na levi kaže poljskega zun. ministra Zaleskega, na desni pa dr. Curtiusa, nemškega zun. ministra. Na sredi je predsednik Društva narodov, ang. zun. min. Henderson.

Vatikanska državnica ima tudi svojo pošto z modernim telegrafskim in telefonskim aparatom. Slika nam kaže uradnike, ki brzojavijo v svet obširno papeževo pismo (encikliko) o krščanskem zakonu.

Najstarejši udjo društva sv. Barbare v Ewingu pri Dortmundu na Westfalskem. (Sedeči: J. Mramor in njegova žena, Iz. Balentin in žena. Stojéči: Britovšek Fr., Er. Steiner, Jan. Kokalj.)

Za 15.000 Din

je zavarovan od 1. januarja 1931 dalje

VSAK »SLOVENČEV« NAROČNIK

za slučaj smrti vsled nezgode, ako ima naročnino na vsakdanjega »SLOVENCA« plačano redno vsaj za en mesec naprej.

POSLUŽITE SE TE KRASNE PRILIKE VSI

ki še niste naročeni na vsakdanjega »Slovenca«. Pišite dopisnico na upravo v Ljubljano in poslali Vam bodo nekaj števil brezplačno na ogled.

V vsako hišo Domoljuba!

Miha Lukane iz Most pri Komendi je šel pred 6 leti v Kanado iskat kruha, pa se je v rebniku smrtno ponesrečil. Mati in sestra in cela okolica žaluje za pridnim in poštenim fantom.

d V Krškem je umrl g. Peter Poč, gledan mešan, v starosti 80 let. Pokoj njegovi duši!

d Umrla je ga. Franca Pavlič iz Pr. ovča, mati g. župnika Antona Pavliča.

d Umrl je v zavežišču sv. Jožefa v ljubljani Lovrenc Mišvelj, star 48 let. Bil skozi 20 let cerkovnik pri cerkvi sv. Miklavža, fara Ihan. Vse življenje je bil vest bralec »Domoljuba«. Počivaj v miru!

d V Cirkoveh pri Pragerskem je umrl kaplan g. Adolf Gril. Casten mu spomin!

d Smrtno se je ponesrečil v Clevelandu van Cepelnik p. d. Janov iz Vižmarjev pri Vidu n. Lj. Avtomobil ga je povozil ravno na sveti večer, ko se je vračal iz toarne od dela. Naj mu bo lahka tuja zemlja.

d Lonec vrele kave je zlit po sebi šestletni deček rudarja Goleša v Lokah pri Zavrju. Fant je bil precej poparjen, še bolj pa se je prestrašil. Prijela ga je od strahu čizlast in je sledečo noč radi božjasti preminul.

d Trupelec novorojenčka ženskega čela so našli pod dupleškim mostom pred Maribrom. Takih slučajev bo še več, ako se bo ženstvo v raznih »modernih« organizacijah odvrčalo od Cerkve in vere.

d Vsled dima se je zadušila 80 letna Marija Spiteva v Mariboru.

d Smrtno se je ponesrečil invalid Janez Pernel, ko je pri podiranju dreves gozdu padel pod padajočo bukev. Zdrobilo mu je hrbtenico in je bil na mestu mrtve.

d V vodnjaku je utonil 10 letni fantek Anton Skrbec iz Topola pri Blokah.

d Grozna nesreča se je pripetila nedavno v Dolu pri Ljubljani v tovarni »Jub«. Franca Bokal iz Kleč, sedaj v Podgori 16, je pri delu zgrabil jermen ter pognil za obleko med kolesa, ki so ga tako raztrgala, da niti en ud telesa ni ostal klenjen. Pokojnik zapuša žalujočo ženo s 3 letnim sinčkom in starše.

d Mrtvega so našli kmetje vrh Golonjeka pri Novem mestu 20 letnega Anona Jurca iz Malega vrha pri Mirni peči. Neznanec ga je do smrti pobil.

d Roko si je zlomil na glavni pošti v ljubljani sofer g. Majer. Ko je hotel pognati motor avtomobila, je motor udaril kontakt ter mu je zlomilo roko v zapetju. G. Majer je prišel pred par tedni od vojakov in pred enim nednom nastopil službo na pošti.

d Lep osebn avto murskosoboškega upana g. Josipa Benko je zgorel na cesti med Lendavi in Beltinci.

d Zalestna zgodba. Blizu Požege je zadnjic ubil svojo mater 23 letni kmetški fant Josip Varžak. Po zločinu je mater zapopal blizu hiše. Mati je bila stara 53 let ter je prebivala v hiši sama s sinom. Večkrat sta se prepirala. Sin je na policiji. Kmet se je sam prijavil, povedal, da ga je

tisti večer mati napadla z nožem, on pa se je potem branil s sekuro. Udaril jo je po glavi ter je bila takoj mrtva.

d Tat je udril v sobo g. kaplana pri Svetem Rupertu v Slov. goricah. Odsesel je nekaj dolarjev in kron.

d Strup namesto zdravila je dal pomočnika neki ljubljanski lekarnar za nekoga otroka. Otrček je po hudih bolečinah umrl. Lekarnar je ponudil četu 50.000 Din odkadnine, če pa zahteva 150.000 Din, zato se bo pečalo z vso zadevo še sodišče.

d Radio je prišel na dan. Ko je šel neki delavec iskat oni dan pod župniški leszlec v St. Janžu na Dolenjskem klado, je zadel z nego v neko čudno reč: bil je radio, ki ga je nedavno nekdo ukradel tamošnjemu gospodu župniku. Radió je bil še v dotrem stanju, mašne knjižice je tat vložil v radio, režen enc. Pa še svoje nizke čevlje in nogavice je tat pustil pri aparatu. Vzel pa je s seboj: ene čevlje in nogavice, da ga ne bo zeblo in pa eno mašno knjižico, ki ga bo poboljšala.

Kaiserjeve prsne karamele
s 3 jelkami

Proti kašlju katarju

d Drzna tatvina. Nedavno so se neznanzi dolgorpstižni vtihotapili v stanovanje posestnika in gostilničarja g. Petra Goršeta iz Belčigavrh, pri Dragatušu ter pokradli: 1 zlato uro, 100 cigar, 200 cigaret in vrhno suknjo, v kateri se je nahajala listnica s 1000 Din, ki jih seveda niso pustili. Prekanjenci so splezali skozi okno najprej v gostilniško sobo, od tam pa skozi vežo v družinsko sobo, kjer se je nahajala zaloga s tobakom in druge gori navedene reči. — Orožništvo iz Dragatuša je uvedlo energično preiskavo.

d Člani Brezalkoholne produkcije bodo odslej dobivali vse tri protialkoholne liste v Sloveniji: Prerod, Mladega junaka in Jutrno zarjo stalno brezplačno. Kdor želi pristopiti kot član (-ica), dobi vsa pojasnila brezplačno pri Brezalkoholni produkciji v Ljubljani.

d Kdor želi otvoriti brezalkoholno gostilno, pa se boji ovir, ki se mu od raznih strani delajo in ne ve, ali bi se mu to izplačalo, naj se obrne na Brezalkoholno produkcijo v Ljubljani, Komenskega ul. 36, kjer dobi vsa potrebna pojasnila brezplačno. V dravski banovini je že nad 120 brezalkoholnih gostiln.

d Naše žene in dekleta se vedno iznova prepričajo, da je za njihovo zdravje vendar najboljša, če uporabljajo za nego telesa in lepote, higijensko čisto in temeljito delujoče Elsa proizvode lekarnarja Fellerja. Za kožo: Fellerjevo pomado za zaščito lica in kože »Elsa-krema«, 1 lonček 12 Din. Za lase: Fellerjevo Elsa-Tanochina pomado za rast las, 1 lonček 12

Din. Za naprati poslanih 40 Din se dobi 2 lončka pomade brez vseh daljnjih stroškov. Fellerjeva Elza mila zdravja in lepote, in sicer: lilijino-mlečno milo, lilijino kremo milo, rumenjakovo, glicerinsko, boračkovsko in katanarovo milo ter milo za britje, 5 kosov vpoljubni izberi 52 Din, če se denar naprej pošlje, sicer 62 Din s povzetjem, pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsa trg 16, Savska banovina.

d Korpulentni ljudje morejo s skrbno rabo naravne »Franz-Josef« grenčice doseči izdatno izpraznenje črev brez napora. Številna strokovna poročila potrjujejo, da so z učinkom »Franz-Josef« vode zelo zadovoljni tudi bblniki, ki jih muči bolezen na ledvicah, protin, revmatizem, kamena ali sladkorna bolezen. Dobiva se »Franz-Josef« grenčica v lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Radio.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Cas, plošče, borza, 17.50 Radio ork., 22.00 Poročila in časovna napoved.

Četrtek, 22. jan.: 17.50 Otroška ura, 18.00 Plošče, 18.30 Gimnastične vaje, 19.00 Srbohrvaščina, 19.50 Prenos iz Brna: Gotovac - Morana, opera. — Petek, 23. jan.: 18.30 Umetnost v vsakdanjem življenju, 19.00 Francoščina, 19.50 Gospodinjska ura, 20.00 Sat, 20.30 Pevski solistični večer: sodelujeta ga. Skvarča - sopran in g. Živko - tenor. — Sobota, 24. jan.: 17.50 Plošče, 18.00 V dolini gradov, 18.50 Radio-orkester, 19.30 Angleščina, 20.00 Poglavlje iz filozofije, 20.50 Duet slovenskih narodnih (Meze-Golob), g. Rakuša igra harmoniko, g. Zupc poje prleške pesmi. — Nedelja, 25. jan.: 9.00 Kinotjska ura, 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10.00 Versko predavanje, 10.20 Gospodarski odnosaji med Jugoslavijo in Grčijo, 11.00 Radio-orkester, 15.00 Kmetška žena, 15.30 Prenos iz Koroške Bele (Koncert pevskega zbora »Svoboda«, 16.30 Humoriistično čtivo, 17.00 Baludski: »Težke ribe« — veseloliga (St. Jakobski gled. oder), 20.00 Mirko Premelj poje slagerje, Radio-orkester. — Ponedeljek, 26. jan.: 18.50 Italijansčina, 19.00 Poljščina, 19.50 O mamilih, 20.00 Prenos iz Prage. — Torek, 27. jan.: 18.50 Vrtenje zemlje okoli osi, 19.00 Mladinska ura, 19.30 Nemščina, 20.00 Flauta koncert s klavirjem (Slavko Korošec-flavta, dr. Svare-klavir). Radio-orkester. — Sreda, 28. jan.: Opoldanski program odpade, 18.50 Historija razvoja mestnih zgradb, 19.00 Ruščina, 19.50 Literarna ura, 20.00 Slovenska narodna pesem in njen slog, 21.00 Radio-orkester.

Kaj je bolj primerno?

Neki list vprašuje svoje čitatelje, naj mu povedo, kako so zadovoljni z radio-programi? Določeni list pravi potem, da je bil radio na sv. Treh kraljev dan preveč — cerkveni! V imenu več radio-naročnikov pa izjavljam, da smo zelo zadovoljni z radio-programi in da so bili ravno za božične praznike zelo primerni našemu prazničnemu razpoloženju. Ni nam dosti za praznike samo potica in dobra jedca! Hočemo, da praznuje te nebesko lepe praznike tudi naša duša. Ali ni to mnogo bolj primerno kot pa, da neki kmetijski referent ukaže za na ta praznik pregledovanje plemenskih krav po hlevih, kar se je nekje res zgodilo? — Ali pa da pride mesar na sv. dan živino kupovat? Naj ti gospodje ne žalijo naših gospodarjev, ki se zavedajo svetosti praznika.

Hranilnica na Jesenicah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Uraduje vsak delavnik od 8.—12. in 14.—17., v nedeljo od 15.—17. ure.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Zašlemna zavarovalnica Ljubljana

lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Belje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajeva, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

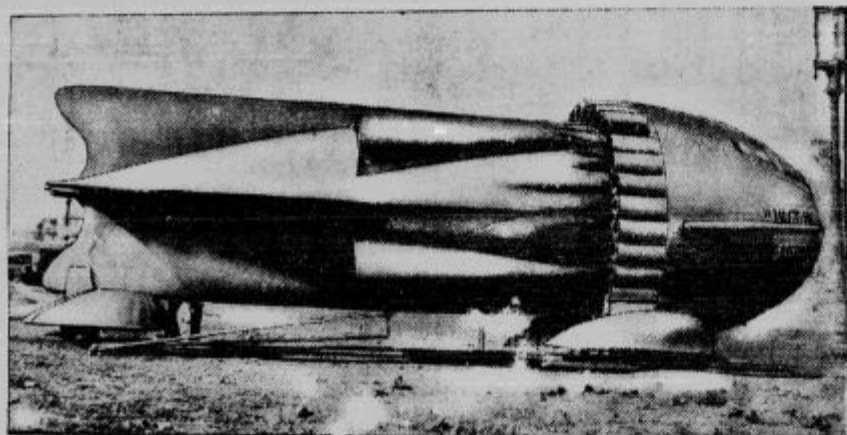
Marija Kardeseva je zastupila svojega moža in svojega sina. Obsojena je bila na smrt. Te dni se jo v Budimnešti obehli!

101 leto stara očalavka rielena Bannet živi v Parizu. Se vedno si sama služi kruh v neki knjižarnici!

Terezija Komsek, ki že 30 let služi pri g. t. r. n. n. n. Peterman, poštarici v pokoju. Sedaj ji vodi in opravlja gospodarstvo v Puštalu pri Školji Loki, preje je pa pri njej v Dobu 17 let nosila pošto. Bog daj pridni in zvesti služkinj še mnogo let!

Škanci hočejo poslati takole raketo na luno. Bomo videli, če bo!

Novi oceanski letalski žrtvi: ameriška pilotinja Beryl Hart — rojaki jo imenujejo »letečo vdovo« — in angleški letalski poročnik Maclaren, ki sta na svojem poletu čez Atlantik s svojim letalom »Tradewind« brez sledu izginita.

Najlepša Parizanka je menda gletna Viviane Ortman. Vsaj pri volitvi je dobila največ glasov. Lahko je biti lep v brezdelju in pri polno obloženi mizi. A še večje časti in spoštovanja so vredne naše zgarane in trpeče kmečke in delavske matere, ki jim je trpljenje in skrb za vsakdanji kruh številne družine začrtala globoke gube v obraz.

**Kmetska zveza zastopa koristi
kmetskega stanu!**

Finca Cas Thunberg se zna na ledu tako hitro drsati, da pride v 42 sekundah 500 m daleč.

Radovan Hrastov:

Sprehodi po tujih krajih.**6. Prvi vtis o Nemčiji.**

Nemčijo si radi predstavljamo kakor veliko državo, kjer je sodobna tehnika na višku, kjer vlada v deželi red, čudovita prirodnost, vsepovsod težnja za napredkom, za popolnostjo. Hkratu si Nemčijo mislimo kakor zemljo visoke kulture ter prirodne inteligence.

Zategadelj je tudi mene močno mikalo videti to zemljo; državo, ki je bila povzročila svetovno vojno ter bila potem prav zato ponižana od zmagovalcev, ki so jo popolnoma strli in pritisnili k tlom. V vsem tem je sicer le malo resnice, toda svetovna diplomacija je to reči vzel kakor dejstvo in na tem dejstvu e bila končana velika vojna, sčlenjen mir ter izgrajena nova Evropa v svojih s danjih mejah in oblikah. Nemci sami pa si prav močno prizadevajo, da raz se zbrlijo maež povzročitelja svetovne vojne. Ni jim namreč vseeno, kako bo pisala o njih svetovna zgodovina čez desetletja, stoletja in pozneje.

Pa vzemimo, da je bila Nemčija tudi res premgana, — strta prav gotovo ni bila. Bila je pač ponižana, potlačena k tlom, v vrsti držav je bila ona brez besede, brez veljave. To vse je res. Ampak prav tako je res, da si je Nemčija čudovito hitro opomogla, da e v letih po vojni, ko je bil ves svet velika podrtja, ena sama razvalina, pokazala velikansko samozavest, ogromno voljo, vso silo naporov, da se izkoplje iz vseh težav in nadlog. Zmagovalci so Nemčiji naložili silne davčke in breme; vojna odškodnina, ki ji je bila prisojena, je bila ogromna. Že številke, ki so segale v milijarde in milijarde ter za desetletja naprej, so bile strašne. Ko smo v tistih povojnih dneh brali o tem, se je marsikdo z začudenjem in z nejevero v srcu spraševal: ali pa je to mogoče? Ali bo Nemčija to zmogla?

Nemci sami pa niti za hip niso omahovali. Območnili so in zgrabili za delo. Kriza je sledila krizi, denar je bil že skoraj brez veljave, šteli niso več niti po sto in tisoč, marveč samo še na milijone in milijarde. Toda obupali niso. V istem času so njihove tovarne delovale noč in dan; dan za dnem se je vrstilo, toda Nemci so v redu, solidno in čudovito hitro odraščali svoje ogromne dolgove državam zmagovalkam. Ta odraščanja se vrše že vseh deset let po vojni, pa niso majhna. Tudi naša država je dobila in še dobiva na račun vojne odškodnine zelo dragocene dobrine v lepih vrednostih; največ različnih strojev, mostov, železniških vagonov, lokomotiv in podobnega.

In pri tem Nemčija sama doma nikdar ni ostala zanemarjena. Vsepovsod vidite znamenja blagostanja, napredka.

Na meji, ko smo zapustili Tirolsko v Avstriji ter zavrcili na Bavarsko v Nemčiji, nam niso delali prav nobenih težav. Revizije sploh ni bilo v vlakih. Zato nam tudi na prvi nemški postaji, kjer e vlak obstal, niso prav nič branili, izstopiti iz vlaka, kakor to delajo, recimo pri nas, ko se pripelje kdo iz tujine na Jesenice, na Rakek, v Maribor Nobenega znamenja nikjer, da smo slohno prešli kakšno državo mejo. Imeniali so le električno lokomotivo, pri pregledu drugo, dobili smo drugo vlakospremno osebo — to je bilo vse. V bistvu sta Nemčija in Avstrija že združeni, čeprav sta to na papirju, pa tudi sicer dve povsem samostojni in neodvisni državi. Sorodstvo duha in jezika združuje obe državi; meja vmes je le zaradi lepšega, radi svetovnih diplomatov in politikov, ki ne marajo, da bi se ti dve državi tudi dejansko združili v eno samo. Bila bi to prevelika sila, premočna država, ki bi lahko zelo ogrožala druge manjše države okrog. Vendar pa je le vprašanje, kdaj samo se bosta obe državi tudi dejansko strnili v eno.

Če in kadar bo do tega res prišlo, sodijo politiki, da bo tudi za našo državo prišla sprememba meje v pošte. Prinesti nam bo morala Koroška, ki je pred desetimi leti pač glasovala za Avstrijo, nikdar in nikakor pa ne za Nemčijo.

Toda te stvari so še daleč.

Mimo njih pa le ne more človek, ki se prvič pripelje v Nemčijo ter mu je hkratu mar svoje domaćine, pa izpublene Koroške. Te misli se vrivajo človeku kar same od sebe.

»Čemu pa nosite ta kos črčke s seboj?«

»Svojo hišo prodajam in to-le je pa vzorec.«

PO DOMOVINI

Novice
(Dovje)

Smrtno se je ponetrelil 17. t. m. v gozdu pri sekanju lesa delavec Peterrel Janez. Zapušča vdovo in tri otroke. — Istega dne si je v Mojstrani zlomil nogo neki žagar — Kat. prosvetno društvo na Dovjem je otvorilo knjižnico. Ima številno zbirko lepih knjig. Izposojuje jih proti majhni odškodnini.

Novice.

(Gorje pri Bledu)

V minulem letu se je smrt tudi pri nas večkrat oglašala. Iz vrst Kat. bralnega društva je vzela kar 5 članov: Valentin Hudovernik, ustanovni član društva in naročnik »Domoljub« odkar izhaja. Vinko Jan je prišel z boleznijo od vojakov pa je moral v večnost. Potem učiteljica gdč. Terezija Jalen, zelo priljubljena pri otrocih in odraslih, ustanoviteljica gospodinjske šole v Gorjah in vneta delavka v našem društvu. France Zerna, ključar župne cerkve in dolgoletni društveni član, je padel tako nesrečno, da je po par urah umrl. Nazadnje smo pa izgubili še g. župnika Jožefa Knific. Zaradi male operacije na roki so po kratki boleznii odšli v večnost ravno za božične praznike. Umrli so v ljubljanski bolnišnici in bili prepeljani v Gorje ter pokopani kot prvi duhovnik na novem pokopališču, katero je bilo zgrajeno za časa njihovega župnikovanja. Dasi so bili že bolj v letih, so se vedno radi udeleževali društvenih prireditvev. 14 dni pred smrtno so nas na občnem zboru še bodrili k delu in vztrajnosti za katoliška načela. Takrat so bili tudi zadnjič med nami. Omogočili so nam tudi izgraditev našega prosvetnega doma.

14. januarja je umrl Jurij Kozelj podomače Mlinarjev iz Grabča v 25 letu starosti; kot igralec je večkrat nastopal na društvenem odru. Naj počivajo v miru! — Lesna kriza se tudi pri nas pozna. Les iz državnih gozdov še vedno ni prodan. Vršile so se večkrat licitacije, pa nikoli ne pride do kupčije. Vozniki čakajo na vožnjo, delavci na žagah so brez dela! Za Gorjanca ni letos Pokljuka več zlata skleda, kot je bila dosedaj.

† Martin Noč
(Koroška Bela)

Dne 13. januarja je umrl na Koroški Beli posestnik Martin Noč v 58. letu starosti. Bil je vzor katoliškega moža, katerega življenje je bilo posvečeno neumornemu delu za družino, župnijo in občino. Bil je cerkveni ključar. Delal je v celi vrsti odborov. Bil je član občinskega odbora, član krajevnega šolskega odbora, bivši član krajevnega cestnega odbora, bivši predsednik podružnice Kmetijske zveze in odbornik Kmetijske podružnice. Bil je prvi predsednik Katoliškega prosvetnega društva, pri katerem je delal nad 30 let. Pa tudi pri gasilnem društvu se je plodno in uspešno udeleževal. Pogreb pokojnika je pokazal, kako priljubljen je bil med ljudmi. Pogreba se je udeležila šolska mladina z zastavo, ognjegasci z zastavo, Katoliško prosvetno društvo z zastavo, občinski odbor z županom na delu in cela vrsta prijateljev. Na grobu se je od pokojnika poslovil bivši župnik na Koroški Beli g. Košir, v imenu Katoliškega prosvetnega društva pa kaplan g. Demšar. Pevski zbor KPD pa je zapel več žalostink. Blag mu spomin! — Za občinskega blagajnika je bil izvoljen pri občinskih seji 11. januarja Janez Vidic, lovrniški delavec iz Koroške Bele. — 15. januarja dopoldne je bila žalna seja občinskega odbora povodom smrti Martina Noča, poštvovalnega občinskega odbornika. Pri tej seji se je odločilo, da namesto venca podari občina 500 Din za reveže!

Poroka. — Društvo.
(Žiri)

Dne 11. januarja se je poročil posestnik g. Ivan Potočnik iz Dobračeve z gdč. Pepeco Jurca iz Rovač. Zelimo jima mnogo sreče in blagoslova! Kat. prosvetno društvo na Dobračevi privedi 25. januarja veselo burko: »Lumpacij Vagabunde«. Začetek ob 8 zvečer. Na sporedu je tudi petje cerkvenega pevskega

zboru pod vodstvom g. Jobsta. Vstopnice dobite pri Ivanu Seljaku v Stari vasi, in v Domu pol ure pred začetkom. Vabljeni vsi!

Novice

(Selca nad Škofjo Loko)

Na Pertovču pri Selcih je umrla 17. jan. 1931 Franciška Pavlič (Lukova mati), stara 70 let. Pokojnica je bila tihla, marljiva, pobožna in postrežljiva žena; njeno gostoljubje so uživali premnogi turisti, ki so se dvigali na Rativovec. Deset let je gospodinjala pokojnemu dr. Kreku, ko se je v počitnicah mudil na Pertovču in stanoval v Lukovi hiši. Bog ji vse njene dobrate bogato poplačaj! Vsem, ki so jo poznali, priporočamo pokojnico v blag spomin. — Od 15. do 18. jan. 1931 so se vršile v Selcih duhovne vaje za dekleta, ki jih je vodil g. pater jezuit L. Lederhas, Dekleta so se duhovnih vaj marljivo udeleževale v prav velikem številu. Daj Bog, da bi ne bilo zastoj!

Smrtna kosa

(Suha pri Kranju.)

Dne 13. januarja je umrl posestnik Janez Boštar, star 66 let. Bil je vsekolzi zveč naročnik »Domoljub«, ki ga je vedno rad prečital. Pred petimi meseci mu je umrla žena, edini sin pa mu je umrl na posledični vojni. Svoje dobro srce je pokazal s tem, da se je z volili spomnil revežev, domače tarne cerkve, ljudske knjižnice »Belca« ter domačega gasilnega društva. Bil je zelo dovopen človek ter je s svojim humorjem razveselil vsakega človeka. Kako je bil priljubljen med sovaščani, je pokazal njegov pogreb, katerega so se udeležili vsi vaščani. Naj v miru po'iva!

Gasilci

(Smlednik)

Gasilno društvo si je nabavilo letos 125 m prvovrstnih cevi, tako da znaša skupna dolžina cevi preko 300 m. V bodoče nameravamo nabaviti tudi motorko. V ta namen bo priredilo letos če le mogoče (seveda z dovoljenjem Prosvetnega društva) več predstav v »Društvenem domu«. V nedeljo 25. jan. in 1. febr. ob 3 je prva predstava: »Čevljar barona. Vahimo domačine in okoličane, naj pridejo k tej veseloigri.

Novi grobovi¹

(Moravče)

Umril je 4. t. m. ugledni posestnik Nikolaj Cerar v Zalogu pod Sv. Trojico. Dočakal je visoko starost 82 let. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudi — Dne 10. t. m. so pokopali 92 letno Marijo Mrak izpod Limbarske gore in najstarejšo osebo iz te župnije. — V nedeljo 11. t. m. pa so nesli k zadnjemu počitku Klemenčevo mater iz Tustajna. N. p. v m!

Prosveta

(Medija-Izlake)

To nedeljo so pri nas nastopili igralci Prosvetnega društva iz St. Gotharda z igro: Logarjeva sinova. Vsakdo, ki je igro gledal, se je čudil, kako je mogoče, da se igralci iz gorske fare morejo tako izpopolniti! Njihov nastop je vsem uzajal. Skoda le, da ni bila udeležba tako številna, kot so zaslužili.

Smrtna kosa

(Iška vas pri Igu)

Pretekli četrtek 15. jan. smo pokopali Matveža Žuga, 92 let starega cerkovnika pri naši podružni cerkvi. Opravljal je tudi podružno cerkev v Iški in na Gor. Igu. Dolgo let je vršil svojo službo z največjim veseljem. Še pred kakimi 4 leti je bil njegov korak hiter kot 20 letnega fanta. Nekaj let sem je bil tudi med 12 »jogris« in vsak vel. četrtek je šel v Ljubljano v stolnico. Ko je lani na veliki četrtek rekel g. nadškof Jeglič: »Na svidenje drugo leto, je pokojni Matvez odgovoril: »I, seveda se drugo leto še vidimo.« — In s kakšnim otroškim veseljem je vsako leto pripovedoval, kako lepo da je bilo v stolnici in potem v škofiji, in kako

»golant«, prijazen in dober gospod so škof. — Pred 6 leti je obhajal še zlato poroko. Žena mu je umrla pred nekaj leti. Za njo je odšel še sam po zasluženo plačilo za dolgo in zvesto službovanje. Vsi farani ga bomo ohranili v najlepšem spominu! Dobri in skrbni Mežnarjev oče, počivajte v miru, ker končana je Vaša dolga 92 letna zemeljska pot!

Zopet požar (Šmarje)

V zadnji številki smo poročali o požaru na Plešah. Ljudje se še niso opostili strahu, ko začne v nedeljo 18. januarja ob 2 zjutraj — torej ravno čez en teden — zopet goreti. Pogorela sta kozolca posestnika Vidica in posestnika Dolničarja. Ohemem je zgorelo nekaj vozov, plugi, brane, krma. Goreli je začelo pri obeh nakrat. Srečen slučaj je bil to, da je pihal sever, drugače bi bila cela vas v nevarnosti. Pečar je opazilo malo ljudi, ker je gorelo v času, ko ljudje najbolj trdno spe in je bilo tudi megleno. Vašeni so v velikih skrbih zaradi vode, ker so vsi vodnjaki razen enega izpraznjeni, studena pa ni nobena v bližini. Požar je najbrž zopet — tako kažejo tudi vse okoliščine — povzročila zlobna roka. V vasi vlada silno razburjenje in strah, ker se vsak boji še nadaljnjih nesreč. Zeleti bi bilo, da bi stvar kmalu razčistili, da bodo ljudje vsaj brez skrbi.

Javna zahteva (Šmarje-Sap)

Vašane vasi Pleše, občina Šmarje pod Ljubljano, je dvakrat zaporedoma zadela luđa nesreča — ogenj — in sicer prvič 10. januarja, drugič pa čez en teden, 18. januarja. Drugič je začelo goreti ob 2 zjutraj in je zgorela gospodarska Vidica vsa krma in trije vozovi, g. Dolničarju pa kozolec in vsa krma ter dva stoplerja. Obakrat so se naši šmarški gasilci odlikovali. Naša vas je težko dostopna, toda kakor prvič, tako so bili tudi sedaj naši vrli ogalegasi iz Šmarji kar najhitreje pri ognju in so z uspehom gasili. Vsi vašeni so gasilskemu društvu najlepše zahvalimo za njegovo junaško požarovalnost in ljubezan!

Vede prosimo (Ambrus)

Velikokrat čitamo, da se delajo matricke vodovodov in regulirajo vode, le za najbolj potrebni in zapuščeni Suhi krajini že tolikokrat objavljeni vodovod se nihče ne zmeni.

Ako ni poleti vsakih 14 dni dežja že vidite cele procesije vozovkov, ki gredo po vodo proti več ur oddaljeni Keki. Kako pri tem trpijo ljudje in živina! Kaj pa šele tisti, ki nimajo uprečne živine! Oče gre s trebuhom za kruhom, mati pa, sama pri malih otrokih, mora več ur daleč vodo nositi. Že večkrat se je zgodilo, da je izbruhnil požar in so bili gasilci hitro na kraju nesreče, a ker ni bilo vode, so morali brizgalno umakniti in gledati, kako je požar uničeval peščenja. Če bi bil vodovod, bi ogenj hitro pogasili. Koliko manj bi bilo pri nas rezevov in gorja, če bi imeli prepotrebni vodovod. Zelo kličemo vsem merodajnim krogom: Usmilite se uboge, zapuščene Suhe krajine in dajte nam vsaj vodo!

Smrtna kosa (Trčbaje)

Po daljšem bolhanju je umrl 12. t. m. v rasi Igljenik, posestnik Alojzij Kožar, star 48 let. Zapuščila žena, štiri neposkrbljene otroke in zelo staro mater, katerim izrekamo naše sozolja. Bog mu bodi milostljiv sodnik.

Novice (Kriško ob Savi)

V letu 1930 je bilo v naši župniji oklicanih 19 parov, poročenih 7 parov (najstarejši ženin je bil star 71 let). Rojenih je bilo 48 oseb in sicer 27 dečkov in 21 deklic (vmes 3 kratki dvojčki). Od teh je bilo 24 faranov in 24 tujecev (trojenih v bolnišnici). Nezakonsko so bili rojeni 4 in to vsi tuji v bolnišnici in prav tako 5 mrtvorojenih v bolnišnici. Umrla je v župniji 79 oseb: od teh 60 v bolnišnici in sicer 46 moških in 33 ženskih, domačih faranov je bilo 24 in tujecev 55. Število rojstev v župniji (24) se vjema do pike s številom mrtvih (l. 1929 je število mrtvih 25 za 6 presegajo število rojenih (19). Neprevideni so umrli 4 (l. 1929 pa 6).

Sv. obhajil je bilo v župni cerkvi razdeljenih 8300 (l. 1929: 8800). Prosvetno društvo giblje: novembra so vprizorili »Crnošolca«, decembra nam je napolnila dvorano Japonka g. Skušec, kmalu je sledila igra: Za srce in pravdo, predtako nedeljo nas je vodil g. prof. Tudan po delokrogu misijonarja Barage s skiptičnim predavanjem, predpustom pa nudijo — kot upano — igralci za smeh in kratek čas nad vse zabavno igro »Babilona«. Se zaspanci se vzdramite, pa se pridite nasmejati! — Škoda, da mnogi mladi ljudje niti ne vedo, da obstoji in Društveni dvorani omara z zanimivimi knjigami. Odprta je vsako nedeljo in praznik pa devet sv. maši. Proti mali odškodnini dobijo za dolge zimske večer dosti zanimivega berila.

Gasilno društvo.

(Dol. Kamence pri Novem mestu.)

Dne 1. dec. je minilo 1 leto odkar obstoja naše gasil. društvo. Metorno brizgalno smo dobili maja in jo prav slovesno blagoslovili 1. junija lanskega leta. Vsem, ki so nam pomagali: hvala! Škoki polegje smo pripravljali za gasilni dan. Sedaj je dom in stolp, hvala Begu že dograjen. Pri dveh pečarjih smo delovali z motoriko, ki je prav dobro delovala. Sedaj v predpustnem času naš gospod kaplan iz Prečne uče gasilskih pesmi. Tudi igro želimo vprizoriti: »Gasilce je najboljši!« in sicer 1. februarja v Prečni v stari šoli. Igro bomo skušali tudi drugod ponoviti!

Smrt blage matere (Trbovlje)

Dne 14. januarja smo pokopali na Dobrucu daleč naokrog znano mamico Marijo Kosem, bivačo pri slapu »Mitoček«; onkraj trboveljske postaje. Bila je mati trinajsterih otrok, od katerih jih živi še devet. Nič dobrega ji ni nudilo življenje; bilo ji je le veriga trpljenja, skrbi, bolečin, ubošiva, trdega dela in pogostih bolezni. Kakor je bila dobra za svojo družino, tako je tudi rada vedno pomagala bližnjemu. Režeži jo bodo možno pogrešali. Vsakega tužja je gestoljubno sprejela. Dopolnila je 69. leto starosti, bila je 48 let zvesta družini svojemu možu, a želja, da bi naškala zlato poroko, se ji ni izpolnila. — Žalostnemu soprogu in otrokom naše iskreno sožalje!

Vzor-duhovniku

(Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah)

Dne 7. januarja t. l. se je višil pri nas pogreb, kakoršnjega Šmarjeta še ni videla. Pokopali smo 87 letnega starčka biseromašnika Edvarda Janžeka, vpekojenega župnika tukajšnje župnije. Stari Šmarjetčani trdijo, da se še ni nikdar zbralo v Šmarjeti tako ogromno število ljudstva. Rujni gospod biseromašnik je bil od leta 1882. do 1892. župnik v Šmarjeti. Od 1892. do 1895. župnik v Sevnici. A ko je bila leta 1895. zopet izpraznjena šmarjetska župnja, je prišel nazaj ter ostal tukaj župnik do leta 1913, ko je vstopil v pokoj. V prvem desetletju svojega župnikovanja je postavil daleč okrog znano in prijazno cerkev Luške Matere božje, katera se lepo vidi iz železnice. A ko se je vrnil iz Sevnice, je leta 1905. povečal in prenovil župno cerkev. Obe cerkvi sta njegovo največje odlikovanje, ki bo še poznim rodovom pričalo o neumornem delovanju rajnega gospoda. Do enega meseca pred svojo smrtjo je še vedno opravljal pozno službo božjo in sicer s pridigo. Njegov pogreb je bil priča njegovega velikega dela, pa je bil tudi priča velikemu spoštovanju, ki ga naše ljudstvo izkazuje katoliškemu duhovniku.

Právce prosimo! (Slov. Konjico.)

Dne 14. januarja naša je zapustila, po nalogu višjih šol, oblasti naša nadvse čislana in splošno priljubljena gđ. upraviteljica tuk. dekliske šole. Kakor njena gđ. sestra (ki je ravno pred enim mesecem morala od tod), tudi gđ. upraviteljica zastoj Studira vzrok njeno premestitve in degradacije. Niti najmanjšega protizakonitega prestopka ni zakrivila. Od svojih predpostavljenceh je bila nadvse pohvaljena. Otrokom-malčkom je bila prava mamica, v uradni vestni, izven šole pa verni kataličanka, ki je živela kot pristoja krščanski ljudski vzgojiteljici — to je menda vsa njena krivda! — Ljudstvo maže v glavam, ne razume, da v času ko vse stremi po miroljubnosti in strpljivosti, lahko uganjajo ravno pri nas gotovi ljudje svoj posel so-

Življenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

Potagoma so vsa razburjenja njegova srca potajila v boječ molk. Sramoval sem se govoriti pred njo. Saj bi nie ne razumela. Bila je kot večen žensk. nezmožna, da bi mogla razumeti, da niso vsi ljudje taki kot ona, da imam jaz, čeprav sem njen sin, vendar drug značaj, kot ga ima ona, da ob raznih doživljajih drugače čustvujem kot ona.

Ona je bila v drugem zakonu srečna. Ljubila je in je bila ljubljena. V gospodu Termoudu je našla človeka, ki bi mu bila dala vse najbolje od svojega življenja. Meni bi bila dala tudi vse. Bil sem njen sin in zdelo se ji je popolnoma naravno in umevno, da bo tisti človek, ki ga ljubi ona, ljubil tudi njenega otroka.

In res. Gospod Termoud je bil zame pravzaprav čuječ varuh, ne katerem nisem na zunan našel nič grajevrednega. Saj je z največjo pazljivostjo skrbel za mojo vzgojo. Najel mi je — kljub temu, da sem bil zavodski gojenec — učitelje za vse stvari. Učil sem se boriti s sabljo, jahati, plehati, učil sem se godbe, tujih jezikov. Vsa časa se je brigal za vse drobne malenkosti. Moj rojstni dan smo vedno praznovali na slavnosten način. In se vse polno takih malenkosti, ki so občino pričale o njegovi pozornosti.

Po naravi je bil jako gospodovalen, a kadar je govoril s menoj, ni nikdar zapovedujoče povzdignil glasu. Niti enkrat se ni po svoji poroki niti za las pregrešil proti oglašeni vpljudnosti, s katero je obveval z menoj in ki jo je mati imela za dokaz najglobljeje spoštovanja in udanosti do nje.

Kako sem se pa jaz vedel do njega?

Da povem na kratko: Jaz ga kratko in malo nisem mogel trpeti. Nisem mogel povedati, zakaj, in sem molčal. Samo molčal.

Kako si je razlagala mati to dejstvo, da sem v pričo očima tako tih in nemi, da se za nič ne brigam, kar pove ona, da se držim tako daleč od nje, kadar je on zraven? Mislila je, da sem sebičen in trd otrok. In kadar sem bil pri nji, je tako vplivala name, da sem bil za tisti čas propričen, da sem res tak. Krčil in vzvil sem se kakor prepuščena žival. Zakaj mi ni prizuščala s temi preizkušnjami, ki so povzročale, da sva si bila po duhu in v srečo vedno bolj daleč? Zakaj mi ni ob teh tedenskih obiskih, ko sem prihajal domov, dovolila, da bi bil vsaj pet minut z njo sam, da bi se gledala iz oči v oči, da bi jo bil iz vsega srca objel, tako kot sem jo v resnici imel rad.

Kadar sem prišel v njeno sobo, je že bil tam gospod Termoud, v jutranji obleki in je kadil cigarete ter bral časnike. Sema papirja, ki so ga obračali njegovi prati, zvok njegovega glasu, ki mi je vselil dobro jutro, dotikljaj njegovih rok — pomnil mi je vedno samo prste v pozdrav — vse to je že bilo vzrok, da sem se zakrivil v sebi, pa najsi sem vstopil v sobo že tako dobre volje in odprtega srca. Moja mržnja do njega je bila tako močna, da se ne spominjam, da bi bil kdaj s polnim tekom jedel, kadar sem sedel pri mizi, kjer je bil tudi on.

Sovražil sem vse na njem. Njegove modre oči, ki so bile skoraj preveč odprte in ki jih je od časa do časa uprl vame, njegovo visoko čelo, ki je bilo malo vzbočeno in ki so ga sivi lasje drzno obkrožali, njegov obraz in njegovo fino vedenje, ki je nasprotovano zmčeni in težki moji naravi. Vse to sem sovražil, prav vse, še celo zakrožene konice njegovih čevljev. Zdela se mi je, da bi med tisoč oblikami takoj našel in videl tisto, ki jo je on kdaj nosil. Z otroškim čuvstvom sem tako natanko čutil, da je ta mali človek z listični kretnjami, s svojo dostojanstvenostjo, pravi moč tišlega dražestnega in vzvišenega bitja, ki sem mu bil jaz, njen sin, tako malo podoben kakor ji je bil malo podoben moje oče.

Iz molka, v katerem sem se pogreznil v času svojih obiskov, sem pazljivo poslušal vse pogovore,

vračstva tako nemoteno naprej. Sicer pa lahko rečemo, da je ljudem, ki imajo za globokoverno učiteljsko edinole priimek: farški hlapci, podrepaniki, petolizniki, tak vzgojitelj — tru v peti. Zato delajo na vse kriplje, da dobe — svoje podrepanike. Taki so pa po njihovem mišljenju — zlata vredni. Za danes kličemo tem naprednjakom: Kolo časa naokolu, evo gori, evo dole.

ki sta jih očim in mati imela med kosilom ali večerjo o meni. Jedli smo čisto ob drugem času kot takrat, ko je bil še oče živ. Tudi obednica je bila drugače opremljena kot nekdanj.

In materino življenje je bilo tudi čisto drugačno kot včasih. Gospod Termond je imel zveze med visokimi političnimi osebami, v elegantni družbi. In ti ljudje so se s hrupom zbirali večkrat na našem stanovanju, stari prijatelji mojega očeta pa se sploh niso več prikazali pri nas. Očim in mati sta bila vsak večer kam vabljena. Imela sta konje, več kočij. Moški in ženske, ki so zahajali k nam, se niso razgovarjali drugega kot o zabavah, o novih gledaliških predstavah, o plesih in maskeradah, o dirkah in o oblekah. Vsa tega včasih pri nas ni bilo, zato se mi je dom zdel še bolj tuj kot sicer.

Sijaja in razkožja, ki je vladalo doma, nisem mogel primerjati s svojim skromnim in bornim življenjem v zavodu, da me ne bi zabolelo. Kako bi mogel jaz govoriti o svojih malih bolestitih, malih, skromnih željah in trpljenju ženi, ki je tolikokrat bila na kosilu pri vojvodinji arkoški, ki je bila dobra prijateljica z gospo maršalovo, z dvema groficiama in drugimi, o čigar pojedinah in prireditvah so pisali časniki. Moja mati je bila zdaj gospa Termondova, in to ime je imelo velik sijaj, da sem se samo jaz edini še spominjal, da je bila ona nekdanj tudi vdova gospoda Kernella, čigar žalostni konec so nekdanj tako natančno opisovali isti časopisi, ki so zdaj govorili o njenem sijaju.

Bogve, ali je ona tudi to pozabila? Ali se je morda še spominjala?

Pozabljena! Ali je res pozabljenje pravica sveta? Tako sem izpraševal z upornim, mladim srcem, ki se ni dalo pomiriti. Jaz tega nisem mogel in nisem smel pozabiti. In še nekdo je bil, ki se je prav tako pomnil vsega kot jaz, neka oseba, ki ji je žalostna smrt mojega očeta bila še vedno grozna prikažen, oseba, ki sem ji lahko zaupal vse svoje misli in vso svojo žalost — to je bila moja dobra in sladka teta.

Pri njej ni nobena stvar izpodrinila stare nežnosti. Kadar sem prišel poleti v Kompienj, v avgustu, da bi pri njej prebil zadnji del počitnice, sem našel vedno vsako stvar na svojem mestu, tako v hiši stare tete, kakor tudi v njenem srcu. Ostala je še nadalje v zvezi z materjo, a to je bilo samo zaradi mene, to sem dobro čutil.

Tako rada me je poslušala, ko sem ji tožil svojo žalost in vedno me je pomirila, da sem se vračal od nje bolj, mirnejši, bolj potrpežljiv do svoje matere in prepričan, da sem imel napak, ko sem obojeal gospoda Termonda. Zato ji nisem povedal, kaj sem naredil zoper tega človeka, ki mi je ukradel materino srce. (Dalje prih.)

Novi kazenski zakon

(Nadaljevanje.)

Usmrtitev

Detomor. — Usmrtitev posebne vrste je detomor, t. j. naklepna usmrtitev otroka po lastni materi za časa poroda ali neposredno po porodu ali dokler traja ona motnja, ki jo pri porodnici povzroča porod. Če je otrok zakonski, se kaznuje detomor s strogim zaporom od 7 dni do 5 let, če je nezakonski, z navadnim zaporom od 7 dni do 5 let. Od 7 dni do pet let se pravi: kazen ne sme biti manjša od 7 dni in ne večja od 5 let.) V posebno lahkih primerih sme sodišče kazen omiliti po svobodni oceni (n. pr.: če je krivda storilke čisto nezatna).

Tudi otrok je človek, po pravu enako zaščiten kot odrasel človek ozir. še bolj, ker je izpostavljen večim nevarnostim kot odrasel človek. Zato je po kazenskem pravu prav tako morilec, kdor umori otroka, čeprav takoj po rojstvu ali med rojstvom kakor tisti, ki umori odraslega človeka. Zakaj se potem detomor kaznuje milejše? Saj niti ni to dejanje zločinstvo, temveč samo prestopok! Poskus tega dejanja pa je sploh nezakazniv.

Razlog za to je zopet v krivdi storilca. Žena za časa poroda in neposredno po po-

rodu je v taki duševni zmedenosti, da se ji nikakor ne more šteti krivda v toliki meri kot človeku, ki v popolnoma urejenem duševnem stanju stori enako dejanje. Ta izjema pa traja le toliko časa, dokler trajajo duševne motnje, ki jih je povzročil porod. Koliko časa trajajo te motnje, to se presoja po vsakem posameznem slučaju, to presoja izvedenec-zdravnik. Čim je porodnica spet pri pravi zavesti, ta izjema ne velja več. Mati, ki bi potem usmrtila svoje dete, bi veljala kot navadna morilka, ne pa več kot detomorilka in bi bila torej hujše kaznovana. Če pa bi za časa poroda ali takoj za tem usmrtil dete oče, bi veljal kot morilec. Detomor more izvršiti samo mati in to samo v zgoraj navedenem času. (Tedaj detomorilca sploh ni, je le detomorilka). Če bi n. pr. kdo zavedel porodnico za časa poroda, naj usmrti dete ali ji pri tem pomaga, bo veljalo zanj, kakor da je zasnoval ali pomagal k navadnemu umoru. Zanj ne bo veljala manjša kazen kot za detomorilko! Če porodnica v označenem času poskusi usmrtiti dete, pa se ji ne posreči, bo ostala nezakaznovana, dočim bo nasovatelj ali pomočnik kaznovan po določitih, ki veljajo za nasnovanje ali pomoč k umoru.

Detomor zakonskega otroka je manj kazniv kakor nezakonskega. Gotovo je, da je duševno nezakonska mati dokaj bolj uničena nego zakonska — vsaj v večina primerih. Pa to ni razlog, zakaj se nezakonska mati kaznuje le z zaporom, zakonska pa s strogim zaporom, temveč je razlog v tem, da zakonska zveza uživa posebno zaščito zakonov. Imenovana okolnost, zlasti sramota, ki čaka nezakonsko mater, njena

71

RAZNO

Strah cigánov. Ako se podáš v Romuniji na izprehod daleč ven iz mesta ob kakem potoku ali reki, se ti lahko primeri, da slučajno na kakem mestu na dnu ugledáš kup razbitih posod, kotlov, ponov itd. Iz tega lahko z gotovostjo sklepaš, da imajo cigáni v bližini svoj tabor in pa da so imeli pred kratkim mrljice. Dan po pokopu pristnega romunskega cigána sorodniki vso obleko in druge gorljive predmete, katere je zapustil ranjki, znosijo na kup ter sežgo. Vso posodo in drugo tako šaro pa stolučjo ter slovesno amečajo v najbližjo tekočo vodo. Za tem običajem tihi strah pred duhom ranjnika. Prepričani so namreč, da dokler katerakoli stvar, ki je bila last umrlega, ostane cela, ta hodi okoli, straši in prinaša nesrečo celemu taboru. V nekaterih slučajih je to praznoverje tako globoko, da še celo konja pokojnika pokončajo, kar je pač mnogo, če pomislimo, kaj je cigánov konj. Cigáni nikdar ne spregovorijo imena umrlega tovariša in dolgo časa po njegovi

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

Tudi ne smete misliti, da sem nehvaležen, ker ji že nisem pisal, odkar sva bila ločena.

Kolikokrat sem ji hotel pisati: »Mislim nato in rad te imam iz vsega srca.« A strah, grozen strah pred Barberincem me je zadrževal.

Če bi me Barberin zopet našel s pomočjo mojega pisma — Če bi me zopet vzel nazaj! Če bi me zopet prodal drugemu Vitalisu, ki ne bi bil Vitalis! Gotovo je imel pravico, da to stori. Pri takih mislih sem imel rajši, da me ima mati Barberina za nehvaležnega nego da pridem v nevarnost, da me dobi Barberin zopet v oblast; bodisi že da me zopet proda, bodisi da moram delati pod njegovim nadzorstvom. Rajši bi bil umrl, — umri od glada — nego da bi se podal v tako nevarnost, pri kateri sem že na misli nanjo postal strahopetec.

Čeprav se torej nisem upal pisati materi Barberini, sem vendar menil, da jo lahko obiščem sedaj, ko sem prost in svoj gospodar. Odkar pa sem vzel Mattio v svojo »četo«, se mi je zdela ta misel še lažji izvedljiva: poslal bi Mattio naprej, medtem ko bi jaz ostal skrit; on bi vstopil k materi Barberini in bi pod kako pretvezo pričel z njo pogovor; ako bi bila sama, bi povedal resnico in bi me prišel klicat, in jaz bi tedaj vstopil v hišo, kjer sem preživel otroška leta in bi se vrgel v naročje materi rednici. Nasprotno pa, če bi bil Barberin doma, bi Mattia prosil mater Barberino, naj pride na določen kraj, kjer jo lahko pozdravim.

Ta načrt sem koval med potjo in zato sem bil tako molčeč, ker tako važno vprašanje se mora prečtetavati z vso skrbnostjo in vnemo.

V resnici namreč nisem imel le skrbi za obisk pri materi Barberini, temveč tudi za to, ali bomo našli spotoma mesta in vasi, v katerih lahko kaj zaslужimo.

Zato je bilo najboljšje, da sem pregledal zemljevid.

Ravno smo bili sredi poljan in smo se lahko ustavili na kupu kamenja brez skrbi, da nas kdo moti.

»Ako želite,« sem rekel Mattiji, bova tukaj lahko počivala.«

»Ali hočete, da se porazgovoriva?«

»Ali mi imate kaj povedati?«

»Rad bi, da me tikate.«

»No, prav, tikala se bova.«

»Vi mene, da, a jaz vas ne.«

»Jaz in ti! Zapovedujem ti, če ne ubogaš, te udarim.«

»No dobro, udari! A na glavo ne!«

Zasmejal se je prijazno in odkrito in je pri tem pokazal vse svoje zobe, ki so se svetili v njegovem zagorelem obrazu.

Sedla sva in potegnil sem iz torbe zemljevid ter ga razprostrl v travi. Precej časa sva rabil, da sem se na njem znašel, a končno sem le začrta našo pot: Corbeil, Fontainebleau, Montargis, Gien, Bourges, Saint-Amond in Montluçon. Lahko bi torej prišli v Chavanon in če smo imeli le malo sreče, nam na potu ni bilo treba umreti od lakote.

»Kaj pa je to tukaj?« je vprašal Mattia in pokazal na zemljevid.

Razložil sem mu, kaj je zemljevid in čemu ga rabimo. Pri tej razlagi sem rabil iste izraze kot Vitalis takrat, ko mi je dal prvo zemljepisno uro.

težka bodočnost, je olajšila okolnost, katera more kazni primerno omiliti.

Vendar pa se je detomor že nekdanj smatral in se smatra tudi danes za gnusen čin, postavljač človeka na stopnjo, nižjo od živali, katera svoje mladiče z ljubeznijo varuje in hrani. Nezakonska mati, ki se boji sramote radi svojega otroka, naj bi vedela, da bo zanjo dokaj hujša sramota žig detomorilstva lastnega deteta, sramota nečloveške matere, nego če bi otroka z ljubeznijo vzredila in vzgojila, pa bi ji to kdaj z ljubeznijo vračal.

Odprava telesnega ploda. — Človeškega življenja zakon ne štiti le tedaj, ko to živi že samostojno življenje, temveč že takoj, ko se to prične razvijati, torej že v materinskem telesu. Tudi žena (mati) sama ni gospodar tega novega življenja, ki je pričelo biti pod njenim srcem in ki bo v svojem času započelo svojo samostojnost. V trenutku spočetja je prejela dolžnost čuvati in roditi to novo življenje, ga rediti in vzgajati. Zato je tudi poseg v življenjske pravice tega mladega življenja kazniv, bodisi, da ga je storila žena sama ali kdo drugi z njenim pristankom ozir. voljo ali proti njeni volji. Težje se kaznuje drugi, ki to stori s privoljenjem žene nego žena sama. Žena sama bo v najslabšem slučaju kaznovana z zaporom do treh let, dočim bo drugi, ki stori to s privoljenjem žene, kaznovan s stroгим zaporom do pet let. Za ženo pa sme sodišče v posebno lahkih primerih kazni tudi omiliti, nezakonsko mater pa v tem slučaju oprostiti vsake kazni. Če pa stori to drugi proti volji žene (n. pr. da ji da brez njene vednosti sredstva,

ki povzročajo odpravo ploda), se kaznuje z robijo do petih let. Če pa žena radi tega umre (kar je pri nestrokovnjakem postopanju in pri nekaterih sredstvih mogoče), se kaznuje storilec z robijo 5 do 20 let. Vrh tega pa more takega storilca zadeti še nekaj; če je tako dejanje storjeno iz koristoljubja (ker hoče n. pr. s tem preprečiti plačevanje alimentov), ga sme sodišče obsoditi vrh tega na denarno kazni v znesku do 250.000 dinarjev. Torej vsakakor dovolj občutna kazni!

Neke izjeme veljajo za zdravnike in babice. Ti smejo namreč že započeto odpravo (ki pa ni bila od njih samih povzročena), nadaljevati in dovršiti. Morajo pa o tem v treh dneh obvestiti pristojno oblastvo (takoj po izvršeni odpravi), sicer zadene kazni tudi nje.

Nadaljna izjema je za zdravnika, ki sme pravilno povzročiti odpravo, če je podana z nosečnostjo in nadaljnimi posledicami nevarnost za življenje ali zdravje noseče žene in je odprava za ohranitev življenja ali zdravja nujno potrebna. Toda to mora zdravnik v naprej naznaniti pristojnemu oblastvu (zdravstveno oblastvo) na podlagi zdravniškega komisijskega mnenja. V nujnih slučajih, kjer ni niti več časa za naznanitev in komisijsko mnenje, pa sme izvršiti to zdravnik sam, če je podan razlog nujne sile (če se drugače ne more odvrniti nevarnost za življenje ali zdravje v znatni meri).

Slednjic je prepovedano tudi vsako javno ponujanje sredstev, ki povzročajo odpravo ploda (n. pr. po časopisih) ali ponujanje svojih ali tujih uslug v to svrhu. —

Terezija Neumann

(Nadaljevanje.)

Oznanjenje Gospodovega rojstva.

Dne 25. decembra 1927 ob 1 uri zjutraj se je Terezija Neumann zamaknila. Glečala je Oznanjenje Gospodovega rojstva. Zdelo se ji je, kot bi bila postavljena na predkočo, ki je stala na hribčku kakih 50 m od ceste in približno pol ure južno od hleva pri Betlehemu. Pašnik je bil hrbovit in gričat. Kočica ni bila docela dva metra visoka; pokrita je bila z bičjem in bila postavljena v rob skale tako, da sta sprednja stran s tremi debelimi drogovi in južna z enim nosačem (drogom) bili odprti. Koča je bila nekako za polovico manjša od one pri Betlehemu. Osmero pastirjev je imelo tu svoje prenočišče na ločju, za zglatve so si pa deli bičje, povezano v vence. Po tleh naokoli je ležalo različnih odev in kož. V koči je bilo trinajst ovac, različne velikosti in mešanih barv. Bile so ljubljenske pastirjev kot tudi dva psa, eden srednje velik, črn, drugi manjši, rjav; oba z dolgo dlako, visečimi ušesi in repovi. Okoli kočje je bilo 7 ograj s približno pet sto ovcami.

Nenadoma se je silno zasvetilo. Vsi so se prestrašili. Pastirji so brž stopili na dvor, da bi videli, zakaj se je neki posvetilo. In kaj so zagledali? Na zahodni strani kočje, v oddaljenosti 3 m in v enaki višini je stal na svetlem oblaku angel, mladenič v blestečem belem oblečilu z rokavi, ki je bilo prepasano ter je segalo od vratu do členkov. Dolgi lasje so mu padali po sredi

Pozorno me je poslušal upirajoč svoje oči v moje.
 »Tedad mora človek znati čitati.«
 »Brezvlomno, mar ne znaš brati?«
 »Ne.«
 »Ali se hočeš naučiti?«
 »Oj rad!«
 »Pravi! Naučim te.«
 »Kaj se more najti na zemljevidu cesta iz Gisors-ja v Pariz?« je vprašal.
 »Kaj pa da, prav lahko.«
 In pokazal sem mu jo.
 A najprej mi ni hotel verjeti, da govorim resnico, ko sem mu s prstom na zemljevidu pokazal pot iz Gisors-ja v Pariz.

»Prehodil sem to pot peš,« je mečil, »pa je bilo dosti dlje.«
 Tedaj sem mu po svojih močeh razložil, seveda ne bogve kako jasno, kako se na zemljevidih zaznamuje razdalje. Poslušal me je sicer, a ni bil videti nič kaj prepričan o mojem znanju.

Ker je moja torba že bila odvezana, mi je prišlo na misel, da pregledam njeno vsebino. In ker sem prav rad pokazal Mattiju svoje bogastvo, sem vse razložil na travo.

Imel sem tri platnene srajce, tri pare nogavic, pet robcev, vse v prav dobrem stanju in par že nekoliko ponošenih čevljev.

Mattia je bil ves očaran.

»Kaj imaš pa ti?« sem ga vprašal.

»Jaz imam le svoje gosli in to, kar imam na sebi.«

»Pravi! Delila bova kot se to spodobi med tovariši: Ti dobiš dve srajci, dva para nogavic in tri robce. A ker že deliva vse, bova nesla torbo zamenoma eno uro ti, eno uro jaz.«

Mattia je hotel odkloniti, a prepovedal sem mu

odgovarjati, ker sem bil že prevzel poveljništvo, o katerem moram priznati, da mi je bilo prav prijetno.

Na svoje srajce sem bil položil Etiennettin jersbašček za šivanje in tudi malo škatljico, v kateri je bila spravljena Lizina vrtnica. Hotel je odpreti to škatljico, a nisem mu dovolil in spravlil sem jo nazaj v torbo, ne da bi jo še sam odprl z besedami:

»Ako mi hočeš ustreči,« sem ga prosil, »se nikdar ne boš pritaknil te škatlje: darilo je.«

»Pravi!« je odgovoril, »obljubim, da se je ne bom nikdar pritaknil.«

Odkar sem bil zopet ogrnil ovčjo kožo in prijel za harfo, me je nekaj zelo motilo — moje hlače. Menil sem, da metnik ne sme nositi dolgih hlač. Za nastop pred javnostjo je bilo treb akratkih hlač in nogavice križem privezane s pisanimi trakovi. Dolge hlače so bile dobre za vrtnarja, a zdaj sem bil vendar zopet umetnik!

Če je človek sam svoj gospodar in če mu pride kaj na misel, to tudi stori. Odprl sem Etinnettin jersbašček in sem vzel škarje ven.

»Medtem ko bom popravil svoje hlače,« sem rekel Mattiju, »mi lahko pokažeš, koliko znaš igrati na gosli.«

»Oj, pa še kako rad!«

Vzel je gosli in zaigral je.

Medtem sem pogumno zasadil škarje v hlačnico nekoliko pod kolonom in sem prerezal sukno.

In vendar so bile hlače prav lepe, iz sivoga sukna kot telovnik in sukna, katerih sem bil tako vesel takrat, ko mi jih je podaril oče. A nisem mislil, da jih na ta način pokvarim, kje še, ravno nasprotno.

Spočetka, ko je Mattia igral, sem še rezal svoje hlače, a kmalu sem ustavil škarje in sem le še poslušal. Mattia je igral skoro tako dobro kot Vitalis.

smrti ne uživajo jedil, karšne je raniki posebno rad jedel. Le redkokaj ali skoraj nikoli se ne najdejo na grobu eiganu cvetice. Le kakšno stvar, katero je imel v življenju posebno rad, mu postavijo na grob, otroku kako igračo ali stari eiganu okajeno ponev, katero pa poprej naredel nerabno, eiganu pa pipo.

Solata iz sviloprejk. Francozi se ponašajo, da korakajo v področju kuharske umetnosti na čelo izobraženih narodov in zato se trudijo, da bi jih presenečili z vedno novimi jedmi. Prav nesvada presenečenja pa so pripravili za svojo letošnjo razstavo v Parizu. Kuharski mojstri iz vseh francoskih kolonij so se zbrali, da bi se predstavili Parizanom z najboljšimi nesvadnimi jedmi. Na jedilnih listih posebne restavracije, ki jih pripravljajo, so razstavljene n. pr. poleg solate iz sviloprejk, marmelade iz morske trave, glave sip v leleju, plavuti morskih volkov, ki jih Kitajci že davno cenijo kot delikateso, in med ostalim »laktrana racar. To okusno plico pripravljajo namreč v polivki, ki sestoji v glavnem iz soka firnečevega drevesa. Te delikatese iz

na obe strani. Leva roka je ležala na prsih, desna pa je bila dvignjena. Kril ni imel! Svetloba, ki je izhajala iz angela, je razsvetljevala vso okolico. Kako pomirjalno, jasno, milo in svečano je nagovoril pastirje v njihovem jeziku. Dvakrat je pokazal z desnico v levo smer. Ko je izgovoril poslednje besede, se je prikazalo na svetlem oblaku nebroj angelov (okoli 600) enakega stasa. V nebeško lepem petju, ob spremljavi instrumentov, so ob največji tišini ponovili šestkrat napoved angelov, na kar so izginili. Pol ure so ugibali pastirji, kaj naj bi naredili. In odpravili so se na pot proti Bettehemu. Za njimi so šle ovce — onih trinajst in dva psa. Hlev, v katerem se je rodil Zveličar, je bil last gospodarjev teh pastirjev. Nadejali so se, da bodo našli Dete. Niso se motili; že od ceste so opazili svetlobo, ki je prihajala skozi okno hleva.

Terezija je videla, kako so pastirji molili Gospoda. Najprej je zagledala osam mož z ovcami in psoma, ko so stali pred hlevom. Dozdevno najstarejši je potrkal na vrata (bila so 1.80 m visoka in 1.25 m široka), na kar je prišel Jožef odpret. Pastirji so pripovedovali, kot se je dalo sklepati iz njihovega kazanja proti jugu, o tem, kar so pravkar doživeli, nato je Jožef nekaj časa z njimi govoril in pri tem pokazal na Dete in njegovo Mater. In vodil jih je k jaslin, kjer je ležalo Dete. Z izrednim veseljem in ljubeznijo so ga motrili. Dejali so nekaj Mariji, ki je bila ob njihovem prihodu sedela desno od jasli na odeji, pod katero je bila nastлана slama; Marija radi utrujenosti ni več mogla

stati. Po nekoliko besedah je pokazala pastirjem žilo Dete, katero je nekoliko odvila. Vsi začuden in obenem navdušeni, posebno najstarejši, so ogledovali Detece. Poklekli so okoli jasli in molili, Marija s pobožno sklenjenimi rokami na prsih; oblečena je bila v rjavordeče križano oblačilo s svetlorumenim zagrinjalom, z veliko oglavnico in v usnjenih sandalih. V levem prednjem kotu, na slami, je ležal plašč. Jožef je imel roki povzdignjeni pred prsmi v višini brade, z medseboj sklenjenimi prstmi; nosil je temnorumeno križasto haljo. Marija in Jožef sta imela oblačila prepasani s širokim pasom, ki je bil enake barve kot obleka in je na videz sličil blagu. — Na levi strani je bil pas pritrjen, oba necnako dolga konca sta visela navzdol. Jožef ni mel nikakega pokrivala. Precej črni lasje so mu viseli zmedeno od preče na ramena. Njegova brada pa, ki je bila srednje dolga, gosta, ne razdeljena, se je zdela nekoliko svetlejša. Izraz je bil miren, nežen in prijazen. Od pastirjev je bil eden že precej star, neki drugi pa prileten; oba sta imela sivo brado. Stirje so bili v srednjih letih. Ti-le slednji niso imeli brad, dočim so nosili ostali brade. Četvero jih je imelo glave ovite, dva sta nosila okrogli usnjeni čepci, druga dva pa sta bila razoglava. Vsem so padali lasje na ramena. Halje so nekaterim segale do členkov, drugim do meč. Bile so prepasane. Neki so bili ogrnjeni s kožami, brez rokavov, ki so segale do kolen in okoli ledij; tudi te so bile prevezane. Drugi so nosili halje in zraven še kožo na ramenih. Bili so bosji, drugi v sandalih, tretji so

imeli noge in stopala povite v ovijačah. Šestero izmed pastirjev je imelo zgoraj zakrivljene palice, velikosti od 170—190 cm. Najstarejši je molil s sklenjenimi rokami, ostali so držali roke slično Jožefu. Ta-le najstarejši je imel ovito glavo, nosil je dolge bele lase in sličnobaravno brado; odel s sivo haljo, segajočo do gležnjev, okoli ramen mu je ležala velika svetlo-rumena koža, noge si je ovil s prevezo. Vsi pastirji so bili zelo zbrani. Ovee in psa so se prepirali med njimi. Le neko jagnje je ostalo zadaj ob priprtih vratih. Eno od ovac so pastirji podarili sv. Družini. Ne dolgo za tem sta jo Marija in Jožef poklonila nekemu zelo revnemu pastirju. Oveo in jagnje, kateri sta prejela nekoliko kasneje v dar, sta prodala in nakupila nekaj potrebnih reči.

Tu se je nehalo njeno zamaknjenje.
(Dalje prih.)

Prijatelj: »Kako pa si napravil, da imaš naukrat toliko odjemalcev?«
Trgovec: »Znati je treba. Kupil sem papagaja, ki vsako žensko, ki vstopi v prodajalno, ogovori: »Ta je pa lepa.«

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

72

virajo iz Indokine, a tudi Afrika je poslala svoje posebnosti, med katerimi so ena imenoje nemogoča. Ta ni narave nič drugega nego potvica iz belih — črnov in bučnic. Dober tekst!

Slike izredno plahih živali. V Osrednji Africi živi zagledana žival okoli, ki se ji doslej še noben človek ni mogel približati toliko, da bi se jo lahko dobro ogledal ali da bi jo vsaj fotografiral. Vsak sumljiv človek požeje plaho žival v beg. Okapi spada v vrsto žival in je slednjim zelo slična, je pa znatno manjša. Privedoslovi so jo odkrili in za beležili leta 1901. Britski muzej je nedavno poslal v Afriko odpravo, ki naj bi fotografirala to boječo živalo. Odplesništvo se je par mesecev potikalo po pragozdih, ali napelede se je morala vrniti brez vsakega uspeha. Pač pa se je posrečilo napraviti prav posrečeno slike okopija lovru Nidenhoutu iz Ugande. Preblekel se je v kožo orjakaškega divjega mrjasca in se natel z njegovo masijo. V tej preobleki je prišel čisto blizu boječemu okapiju in ga lepo fotografiral od vseh strani.

Ploskal sem mu in ga vprašal:
»Kdo pa te je naučil igrati na gosli?«
»Nihče, nekoliko vsi, največ pa sem se naučil sam.«
»Kdó pa ti je pokazal note?«
»Not ne poznam, igram te po posluhu.«
»Naučim te jih.«
»Mar ti znaš vse?«
»Saj moram, ko sem poglavar čete!«
Vsak umetnik ima nekoliko samoljubja; tudi jaz sem hotel pokazati Mattiju, da sem glasbenik.
Prišel sem za harfo in da takoj žanjem velik uspeh, sem mu zaigral svojo inenitno pesem:
Fenesta vascia e patrona crudele.
Tedaj mi je Mattia kot se to spodobi med umetniki, vračal poklone s ploskanjem: on je bil talent, jaz sem talent, torej sva bila vredna drug drugega.
A nisva si mogla kar naprej delati poklone; zdaj ko sva igrala zase, za najino veselje, sva morala igrati še, da zasluživa večerjo in prenočišče.
Povezal sem torej culo in sedaj jo je Mattia narpil na rame.
Naprej torej po prašni cesti. Ustaviti se bomo morali v prvi vasi, v katero pridemo in igrati: »Nastop čete Remi.«
»Nauči me tvojo pesem,« mi je rekel Mattia, »pela jo bova skupaj in mislim, da te bom znal spremljati na gosli, to bo prav čedno.«
»Gotovo bi bilo to prav čedno in »slavno občinstvo« bi moralo imeti kamen namesto srca, ako nas ne bi obsulo s soldi.«
A ni prišlo tako. Ko smo prišli v vas, ki leži za Villejuif-om in sva ravno iskala primeren prostor za našo predstavo, smo prišli mimo velikih vrat kmetije, katere dvorišče je bilo polno nališpanih ljudi, ki so

vsil nosili šopke cvetlic povezane s trakovi in zatak-njene pri moških v gumbnico, pri ženskah pa v nedrije. Kaj lahko si videl, da so praznovali ženitovanje.
Sinilo mi je v glavo, da bodo ti ljudje morda veseli igralcev za ples; takoj sem vstopil z Mattijo in s Capijem na dvorišče in sem s klobukom v roki vljudno pozdravil (kot je bil pozdravljal Vitalis) ter sem najbližjemu stavil svoj predlog.
Bil je to debel dečko z obrazom, rdečim kot opeka in z visokim trdim ovratnikom, ki ga je rezal v uhle; videti je bil prijazen in miren dečko.
Ni mi odgovoril, a ves se je okrenil proti svatom, vtaknil dva prsta v usta in je tako silno zažvižgal, da se je še Capij prestrašil.
»Hej, vi drugi, kaj pravite k mali godbi? Glejte, ravno so prišli ti mali umetniki.«
»Da, da, godbo, godbo!« so klicali moški in ženski glasovi.
»V vrsto za četvorko!«
V nekaj trenutkih so se plesalci uvrstili sredi dvorišča, da je perutina begala na vse strani.
»Ali si že kdaj igral četvorko?« sem potihoma in v laškem jeziku vprašal Mattio, ker me je precej skrbelo.
»Da.«
Pokazal mi je eno na violini in slučajno sem jo poznal. Bila sva rešena.
Potegnili so lojtrnce iz štednja in nama veleli, naj sedeva gor.
Čeprav Mattia in jaz še nikdar nisva igrala skupaj, je šla četvorka vendar precej dobro naprej. Po pravici rečeno pa tudi nisva igrala za občutljiva in izbirčna ušesa.
»Ali zna kateri izmed vaju trobiti na rog?«
»Da, jaz,« je rekel Mattia, »a nimam ga.«

Jurijev sejem

Na dan svetega Jurija je v Breginju vsako leto velik sejem. Od vseh strani pridejo sejmarji, kramarji, kmetje z različnimi pridelki, prašiči itd., največ je pa seveda radovednežev, ki pridejo le čas preganjat in pa — popivat. Na dan svetega Jurija je tudi Rekarjev Blaž vsako leto pripeljal na prodaj, kar je lahko pogrešal doma. Ker so bili njegovi prašički dobre sorte in tudi druga njegova roba ni bila slaba, so ga Breginjci že poznali ter hitro pokupili, kar je pripeljal.

Tudi letos je Blaž napregel, in sicer prav zgodaj, kajti do Breginja je bilo dobre tri ure daleč. Tovor topot sicer ni bil težak, tem bolj pa neroden in neprikladen. Imel je namreč še nekaj medu odveč, katerega je natočil v velik lonec in pa šest, po pet tednov starih prašičkov, ki jih je hotel prodati. Na voz je naložil zabojo, vanj pa natreševal ovsene slame in ajdovih plev, v katere je znosil vseh šest prascev, zabojo pokril z leseno ograjo, katero si je že predvečer pripravil. Vrh zaboja je postavil lonec z zlatorumenim medom, ki je bil pokrit s papirjem in z motovozom prevezan. Čez vse to pa je pogrnil konjsko odejo, kajti jutro so bila še hladna in pujske bi utegnile zebsti. Sedel je na voz in pognal. Med vožnjo je računal, koliko bo izkupička in si končno v rano jutro zažvižgal ono znano »Kovači so berači«, kajti Blaž je bil tudi muzikaličen. Počasi je šlo dalje in Blaž se je zadovoljno oziral po prostranem polju.

Na vozu, ali bolje rečeno, v zaboju pa se je medtem pripetilo nekaj prav zabav-

nega. Ravno na onem mestu, kjer je stal lonec z medom, je molel kvišku železen žebelj, kateri se je med vožnjo vedno bolj zajedal v lončeno dno, tako da je polagoma nastala luknjica, potem pa vedno večja luknja. Skozi luknjo pa je uhajal med ter kapljal med dremajoče pujske. Živalice so bile kmalu opozorjene na sladko dobroto od zgoraj in pričele so lizati kot za stavo. Oblizovali so se ter se od same zadovoljnosti valjali po mehki slami in še mehkejših plevah. Blaž pa o vsem tem, kar se je na vozu dogajalo, niti sanjal ni. Pri »Cvancarjarju« pred mestom je ustavil ter v veži zvrnil glažek slivovke, kajti bilo je res hladno.

Ko je privozil na trg, je zapeljal na določen prostor, potegnul z voza odejo ter z njo ogrnil konja. Komaj je to dobro opravil, že so se okoli voza nagnete gospodinje in branjevke.

»Kaj pa imate danes dobrega, Rekar?« so ga spraševale ženske, ki so ga že poznale.

»Same najboljše stvari,« je smeje odvrnil Blaž.

»Dajte, pokažite, da vidimo in da bo kaj kupčije.« Blaž je zlezal na voz ter odvezal lonec. Ko ga je hotel dvigniti, bi bil skoraj z voza omahnil — lonec namreč ni imel nobene teže. Nekaj časa je strmel predse, nato pa dejal: »Kaj pa naj to pomeni?« Odrtnal je papir ter presenečen zrl v prazen lonec. Začel je robantiti in zmerjati, da nikoli takega. »Postopači, lenuhi mestni, niso za drugega kot za škodo. Le žemu hodim v to tatinsko mesto. Da le hrbet obrneš, že te okrađejo, jaz jim že pokažem, roparjem.«

»Kaj pa vam je danes Blaž, saj ste vsi iz sebe?« ga je vprašala branjevka.

»Kaj mi je?« je siknil predse, »poln lonec, dobrih deset kil medu sem prinelljal, a med tem ko sem stopil k »Cvancarjarju« na požirek žganja, so mi ti mestni falotje ves med polizali.«

Gruča okoli voza je postajala vedno večja. Dva hlapca sta stopila na voz, da ugotovita, kaj je prav za prav.

»Blaž, lonec ima vendar luknjo na dnu,« je dejal eden izmed onih dveh.

»Ti imaš luknjo v glavi,« mu je odvrnil razjarjeni Blaž... »glej, saj je res luknja,« je dejal Blaž, ko je stopil na voz. »Viž jih lumpov, posodo so mi navrtali.«

»Ne, ne, lonec se je sam prevrtal,« ga je počul drugi možakar. »Vidiš, ta žebelj tukaj je lonec zvrtil. Saj ni čuda, tak tenek lonec.«

»Kaj boš ti, to je močan lonec in nikoli v življenju še nisem slišal, da bi se lončene posode same navrtale.«

»Sem poglej, Blaž, tu okoli zaboja imaš vse polno medu; če se ti ljubi, ga lahko postrežeš,« je dejal eden izmed hlapcev.

Nato so zabojo postavili na tla ter leseno pregrajo odstranili. Najmanj tucat radovednih glav se je sklonilo nad zabojo. »Za božjo voljo, Blaž, kakšno golazen pa imaš tu notri?« je vprašala branjevka Jera.

»Kakšno golazen, kdo golazen, moje pujske ne bo nihče obkladal s takimi primki. Šest, po pet tednov starih pujskov je, če že hočeš vedeti,« je vpil Blaž.

Temu zatrdilu je sledil silen krohotal vseh navzočih. V zaboju je namreč skakalo in se valjalo nekaj, kar ni bilo nikomur

»Čakajta, prinesem vama ga! Igranje na gosli je sicer čedno, a postaja dolgočasno.«

»Ti znaš torej tudi trobiti na rog?« sem vprašal Mattio zopet po laško.

»In na trompeto in na flavto in sploh na vse, kar se igra.«

Prav res, ta-le Mattia je bil zlata vreden!

Kmalu so prinesli rog in iznova sva pričela s četvorko, s polko, z valčki, predvsem pa s četvorkami.

Tako sva igrala do trde noči, ne da bi nama dali plesalci kaj oddiha. Zame to ni bilo tako hudo, a hujske je to bilo za Mattio, ki je imel težji posel in ki je bil povrh še izmučen od potovanja in prestanega pomanjkanja. Videl sem, kako je od časa do časa obledel, kot da mu je slabo, a kljub temu je igral in piskal, kar je le mogel.

Na srečo nisem edini opazil njegovo bledost, opazila jo je tudi nevesta.

»Dovolj!« je velela. »Ubogi mali ne more več! Zdaj pa le posezite v mošnjo za godce.«

Skočil sem z voza in rekel:

»Ako dovolite, bom pustil pobirati našemu blagajniku.«

Vrgel sem svoj klobuk Capliju, ki ga je zgrabil z gobcem.

Mnogo so ploskali ljubkosti, s katero je pozdravljaj darovalce, a kar je bilo za nas še boljše, darovali so mnogo. Ker sem šel za njim, sem lahko videl, da so padali v klobuk beli novel. Zadnja je darovala nevesta, vrgla je v l.lobuk svetel novec za pet frankov.

»Vse to se imamo zahvaliti tebi, mali moj Mattia,« sem rekel svojemu tovarišu. »Jaz sam nikdar ne bi mogel predstavljati orkestra.«

Tedaj sem se spomnil besede, katero mi je rekel oče Acquin, ko sem učil Lizo, namreč, da se vsako dobro delo poplača.

»Lahko bi bil napravil večjo neumnost nego da sem te vzela v četo.«

S svojimi dvajsetosmimi franki v žepu sva bila velika gospoda in ko sva prišla v Corbeil, sem brez skrbi lahko nakupil najpotrebnejše stvari: najprej rog, za katerega sem plačal tri franke pri železninarju. Ker je stal tako malo, seveda ni bil ne nov ne lep, a končno je le ustrezal našim potrebam, če sva ga osnažila in pazila nanj. Nato sem kupil rdeče trakove za najine nogavice in končno še staro vojaško torbo za Mattio, ker je bilo manj utrudljivo stalno nositi lahko torbo na hrbtu, nego od časa do časa težko. Razdelila si bova torej najino prtijago in tako bova oba manj obremenjena.

Ko smo zapustili Corbeil, smo bili res z vsem preskrbljeni. Plačala sva bila vse nove pridobitve in še sva imela v denarju trideset frankov, ker so bile naše predstave uspešne. Naš spored je bil tak, da smo lahko več dni ostali v istem kraju, ne da bi ponavljali. Sploh sva se z Mattijo tako dobro razumela kot brata.

»Veš,« je včasih rekel smejó, »prelepo je, imeti takšnega poglavarja čete, kot si ti, ki ne pretepa.«

»Zadovoljen si torej?«

»Pa še kako! Reči moram, da se prvičrat v življenju, odkar sem zapustil domovino, ne želim v bolnišnico.«

Ta ugoden položaj mi je vzbudil smeje misli.

Ko smo zapustili Corbeil, smo se obrnili proti Montargisu, ki je ležalo na poti k materi Barberini. Če sem šel obiskat mater Barberino, sem se s tem hotel nekako oddolžiti; a kaj slabo bi se oddolžil in kaj po ceni. Kako, če ji kaj prinesem?

Zdaj, ko sem bil bogat, sem ji moral kubiti darilo.

Najgršne šene. Francozinja Claudine Pobraire se ponša s tem, da je najgrša žena na svetu. Naravnost ponosna je na svoja širka-usta, na svoje majhne, bodeče oči in na svoje neznažno telo v neki pravdi proti nekemu lastniku avtomobila, ki jo je povozil, je zabeležila veliko odškodnino, ker je baje tedaj izgubila nekaj svoje grdobe, o kateri trdi, da je naravnost čudna. — Nič manj ponosna na svojo grdobo je Angležinja Mary Ann Bevan. Ima dolg in suh obraz, ki se zdi nepresahno srdit in žalosten, vsled česar jo je neki cirkuški ravnatelj nastavil kot glumača. Komaj se prikaže v cirku, izzove cel orkan smeha; ni ti treba, da ni ti izpregovori. Seveda ji ta posel nese. Tako se zna ženska okoristiti ne le s svojo lepoto, poslednja je celo v toliko na boljšem, ker se ji ni treba bati, da bo kdaj izgubila svojo grdobo, kakor izgube krasotice svojih poto.

Na dežju. Gost: Ali imate klet dobro pokrito? — Krčmar: I seveda! Zakaj pa vprašate? — Gost: Ker je na vino, ki ste mi ga prinesli, menda deževalo!

podobno, najmanj pa kakšnim prašičem. Po vsem životu se jih je držala slama in plove, tako da ni bilo videti nobene ščetine nikjer. Oči zapacane z medom, rilci polni plev, ušesa pa so izgledale kot majhne otroške slamnate copate. Edino glas je bil še prašičji in ravno zdaj so pričeli s sesteroglasnim koncertom, ui-ui-ui-ui.

Blaž se je prijel za glavo ter zastokal. »Za božjo voljo, kaj pa naj to pomeni?« Nabralo se je vsepolno radovednežev, si ogledovali nenavadne živali ter se smejali, da se je razlegalo daleč po sejmišču ter s tem privabili še druge sejarje. Oni, ki niso mogli blizu, so spraševali prednje, kaj imajo tam. In padale so opazke, katerim je sledil glasen krah. »Nova pasma prašičev, je dejal eden, ogrska pasma. Ne,« je odvrnil drugi, »kitajska.« »Kaj pa še,« se je oglasil tretji, »morski prašički so to, novorojeni sloni so.« »Ti si slon, a ne novorojeni, pač pa star in neroden slon,« je zabrusil Blaž nemu izmed saljivocev.

»Veste kaj, nove vrste krti so.« Saj ni res, slamnati pujski. Blaž, napravi si me-ažerijo, bo prav dobro nesla.

Tako so padale zbadljivke sem in tja in smeha je bilo v izobilju. Blažu se je vrtele v glavi, sklonil se je, da bi prijel enega izmed pujskov ter ga ocedil slame. Pujsi pa so vsled slepote postali nekoliko nerovni in eden ga je vgriznil v prst, drugi v roko, tako da jo je z glasnim au hitro odmaknil.

»Glej, glej, saj te stvarce tudi ščipljejo,« se je zopet oglasil nekdo, »kaj pa, če so poljski raki?«

Blažu pa je bilo zadosti, prijel je za zaboj ter poleg stoječemu dejal, naj mu pomaga dvigniti ga na voz. Blaž je vzel v roke bič, sedel na voz ter dejal hi. V tem hipu se je iz množice prerinil do voza nekdo ter dejal Blažu: »Ne bodi vendar nesrameten, pusti prašičke tu, jaz jih kupim.«

»A tako,« je zavpil Blaž ter ustavil kornja. »Zdaj so pa naenkrat zopet prašički. Ravnokar so pa bili še ježi, sloni, krti, rakli in ne vem kaj še vse. Ne dam jim, pa če mi jih plačate tudi po tisoč dinarjev. Domov jih peljem in vaš sejem me ne vidi nikdar več, lačenbergarji mestni.«

Zamahnil je z bičem ter med neznan-skim smehom in krahom odpeljal proti domači vasi.

Kdorkoli želi kupiti harmonike zares domačega izdelka, za katere jamčim 2 leti, naj iste naroci pri pravi jugosl. izdelovalnici harm. nik **Frane Kucler**, post. Drenov grič pri Vrhniki, Jugoslaviji

Istotam dobite vse potrebšćine za harmonike in kakor tudi glasove. Sprejemam vsake vrste harmonike v popravilo. Proti primer-nemu doplačilu zamenjam glasove, ako ka-teremu ne konvesirajo pr. kakl glabali ali pa teremu da imajo za njega neprijeten glas. Pri meni dobite vse vrste harmonike kakor tud kromatične prav po ugodni ceni.

Nar.čnik, ki prinese seboj odrezek tega oglasa, ima pri ceni večjo ugodnost.

NAZNANILA

Jesenice. V Krekovem domu ponavljajo Grafico Marico se v nedeljo 25. t. m. ob pol 3 popoldne. Pridite!

n Prosvetno društvo v Senčurju priredi v nedeljo, dne 25. januarja, ob treh popoldne v Ljudskem domu prosvetni shod. Govorilo se bo: 1. iz zgodovine: »Zgodba o Ponciju Pilatu (Tič Fr.); 2. iz higijene: »Ali skozi usta, ali skozi nos?« (Anonymos); 3. iz dolžnega prava: a) »V čem se porok razlikuje od poroka-plačnika?« (Vehovec Janec), b) »Kdaj se more porok odpovedati?« (Umnik Anton). Med govori igra tamburaški zbor. Vstopnine ni! Pri-čakujejo velike udeležbe. Konec ob pol 5.

n Katoliško prosvetno društvo na Brezovici pri Ljubljani priredi v nedeljo, 25. janu-erja t. l. ob treh popoldne v društvenem domu narodno igro s petjem »Divji lovec«. Ker je ta igra zelo lepa in so vse vloge v rokah dobrih igralcev vsi najvljudneje vabljeni!

n Škofja Loka. Ker je dopisnik zadužen za-obil najvešti dan, kdaj bo igra pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko. Vam naznanimo, da bo t. fe-bruarja. Vabljeni!

n Hrušica pri Ljubljani. Pevski odsek Prosv. društva vprizori v nedeljo 25. t. m. spevoigro Kovačev študent. Na spredu je tudi meški orkestr, veseli kmečeti — in narodne pesni v dvospevih. Uljudno vabljeni vsi!

n Mavčiči. Prosvetno društvo priredi 25. januarja igro: Kovarstvo in ljubezen. Pri-dite!

Nove knjige in skladbe

Gremo v Koroško. Citanka o Koroški za mladino

V spomin na desetletnico plebiscita na Ko-roškem je izdala Slomškova družba v Ljubljani knjižico za mladino o Koroški. Knjižica obsega popis slovenskega dela Koroške, njen zgodovinski pregled, popis slavnihi koroških Slovencev, razne koroške pravljice in priro-vedke, črtice iz življenja na Koroškem, slike o bojih za Koroško, narodne koroške pesmi in augeke. Knjiga je za mladino zelo posrečeno sestavljena in jo bo mladina gotovo rada čit-ala. Opremljena je z lepimi slikami in ilustra-cijami. Dobro bo knjiga služila zlasti pri pou-ku zemljepisa, zgodovine in narodnega jezika. Zato ne bo smela manjkati v nobeni šolarski in učiteljski knjižnici. Stane 20 Din.

Dr. M. Opekca: Knjiga postave. I. del pet-inštridesetih govorov o bažjih zamovedih. Cena 22 Din, po pošti 1.50 Din več. Sloviti ljubljanski stolni uridigar nam je zopet postal zbirko govorniške postave in vsebinsko kle-tni govorov. Ki razlagajo prve tri božje zapo-vede tako zanimivo, da jih bo vsakdo s harkem prebral in se z njimi okoristil.

Dr. M. Rus: Varujmo zdravje! Knjižnica Pod-mladka Rdečega križa v Ljubljani. V. zvezek. Ljubljana, 1929. Strani 38, cena za nečlane 2.50 Din. Delec bi zrelušilo, da pride v prav vsako slovensko hišo. Dobiti ga je v vsaki knjigarni.

Kvišku srca! Slovenska maša. Za 4-glasni mešani zbor in orgle zložil P. Hugolin Sattner. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena partituri 24 Din, glasovom 5 Din.

20 obhajilnih in blagoslovnih pesmi za meški zbor. Zložil Vinko Vodopivec. Samo-založba. Cena 6 lir.

Obe zbirki našim cerkvenim zborom toplo priporočamo. Sattnerjeva maša, zložena na besedilo M. Elizabete bo, dobro naštu-di-rana, nad vse povzdignila lepoto službe božje. Lubke, preproste in melodiozne Vodopivčeve pesmi so prav pripravne za službo božjo. Se-gajte pridno po njih!

Tamburaši! Kdor ima veselje do tambu-ranja in hoče postati dober tamburaš, naj seže po tamburaški šoli, katero je spisal prof. Mar-ko Bajuk. Šola nudi prav vse, kar mora znati in vedeti, kdor hoče biti dober tamburaš. Upa-mo, da se bodo vsled te izvrstne šole zopet oglasile tamburice in se bodo ustanovila tam-buraška društva. Izvod velja 40 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Jakobu ob Savi ponovi v nedeljo 25. januarja ob 3 popol-dne igro »Rokovnjaci«. Vabljeni!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupuje o kmetijske po-trebnščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

250 Din na dan

zaslužite v Vašem okra-ju. Pišite tovarni Per-son, Ljubljana, Poštni predal 307. -- Znamko za odgovor!

Posestvo, 3 orala nživ

in vrta, 7 oralov hriba se proda na Dobrovi št. 45 pri Ljubljani.

Mizarskega vajenca

z vsro oskrbo sprejemam. Frane Lužovec, Poženek 28, Cerklje pri Kranju.

Posoilo do 60.000 Din

iščem in za-gotovim zato dosmrtno oskrbo v zdravem le-pem kraju na deželi. Pismene ponudbe spre-jema oglasni oddelek Domoljuba pod št. 633.

Geno naprodaj

kolovrat in motovilo. Mestni trg 13, II. nad.

Kovaškega vajenca

z oskrbo v hiši sprejme takoj Anton Peterca, Zadvor 43, pošta Spodnja Hrušica pri Ljublj.

Hiša, 3 sobe, kuhinja

2, svinjaka, lopa, velik vrt in pašnik bli-zu postaje in cerkve tik Novega mesta napro-daj. Naslov pod št. 484

Čevljarškega vajenca

sprejme z vsro oskrbo v hiši Logar Franc, čevljar, Suha št. 4 nad Kranjem.

Čevljarškega vajenca

poštenih kmečkih sta-rišev sprejme Franc Kukman, Gajeva ul. 7 Ljubljana.

Hrepkega dečka

iz poštene kmečke hiše za učenca v trgovino z mešanim blagom, na deželi sprejemam. Po-nudbe na upravo »Do-mo juba« pod »Marec«.

Va'enca lakirarskega

in tapetni-škega sprejemam. Vsa oskrba v hiši. Podrobno se dogovori pri mojstru. Gorupič Jože, Novo mesto—Kandija.

Vrv za zvonenje

prodam po jako ugodni ceni, dolgo 37 m, debelo 4 cent. Poizve se pri upravnistvu Slovenca pod št. 613.

Čevljarškega vajenca

sprejemam. Biti mora zbirav in talentiran ter imeti veselje do čev-ljarske obrti. Prednost imajo z dežele, tudi deček brez staršev. Ako bodo priden in pošten, se sprejme v vsro oskr-bo. Nastop takoj. An-ton Zalar, čevljar moj., Zgornja Siska 42.

Mlinar, mlad, izučen

marljiv, išče službe. Naslov v upravi pod št. 517.

Mlada žena, pridna z

dvema otrokoma, vajena vsa-kega kmetijskega dela, tudi šivanja po šteri, išče skromno stanovanje na deželi (kmet-sko bajto). Naslov v Raš postno ležeče Slo-venjgradec.

Vajenca (kolarskega), sprejemam.

Oskrba v hiši. J. Zabjek, Sp. Hrušica pri Ljublj.

JAKOB GROŠELI, krovski mojster je otvoril krovsko obrt v Kranju. Se pripravlo cenj, običinstvu in zupnik uradom za vsa v to stroko spadajoča dela, kot n. pr. pokrivanje zvonikov s skalcami, eternitom in opeko - Žužja e cene. - Naročila spre-jema: Stanko Grašič, kloparsko, Kranj, Glavni trg št. 170. Sprejme se vajencev za krovsko obrt od 10 let naprej. Vsa oskrba v hiši, ostalo po dogovoru.

Okoren: »No, kako vam je ugajal moj govor? Konec je bil dober, mar ne?«

Pokoren: »O, zelo dober, samo prepozen je bil.«

Sodnik: »Obtoženi ste, da ste kradli in si-čer že petnajstič. Ali ne morete kraje opa-siti?«

Obtoženev: »Ne, ker je to moje edino raz-vedrilo.«

PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE

z znamko „ELSA“.

Lilijino mlečno milo posebno
I no cvetno milo.

Lilijino kremo milo zelo blago
delu oči

Rumenjakovo milo, tudi za
otroke.

Glicerino milo, tudi za raz-
pokano kožo

Boraksovo milo za solnčne
pele.

Katranovo milo za glavo in lase.

Milo za britje, higijensko čisto, vseh je med cinko
dubro delujo in sestav ne, ki so potrebna za zdravje in
lepoto. Klor jih enkrat poskusite, jim ostane zvest.

Storite tudi VI tako, pomagal bo tudi Vam!

S pošto 5 kosov mila v poljubni izbiri, če se nosite
denar na reži v Din., brez vseh da jih strokov. ali
povzetjem 62 Din. Zdrav.

Priloge v „Elsa-Creme“ omada za za čisto lica in kože.
F. Herjeva k. sa-omada, a rast as, a na-ro, posilnih
40 Din 2 loščka bre: vseh nitnih -r-škov a la
vzetjem 50 Din. Eladont krema za zobe 110 830, Elsa-
Svamno: za otroke glav. D. 330, lu-Sachet -li-čca
bl zlnica Din 676 - Naroha se pri lekarnarju

ELSA V FEL ER, Stabica Donja Elstrag 16
SAVSKA BANOVINA.

DNEVNO SVEŽE
PRAŽENA:

MOTOH KAVA

LJUBLJANA
-VODNIKOVI TRG ST. 5.-

Poročne prstane

v veliki izbiri - priporoča JOSIP JANKO, urar
v Kamniku na Šutni, nasproti farne cerkve.

Glasbo

v vsak dom!

V vsi kuhinji in
Vaše družine lah-
ko v kratkem igra
kak instrumenti
potom našega
brezplačnega pla-
menega unegnje te-
čaja, ter si ustvari
doma prijetne ve-
dere.

čera. - Zahtevajte že danes naš veliki

BREZPLAČNI KATALOG

s katerim dobite tudi zastonj posebno knji-
žico »Kako postati dober godbenik,
Prilika za nakup je ugodna. Instrumenti
poceni učenie lahko. Nadimo Vam

Violine od Din 95- Klarineti od Din 120- dalje
Mandoline od Din 130- Trombe od Din 400- dalje
Gitare od Din 207- Klavir, citre od Din 192- dalje
Famburice od Din 50- Gramofoni od Din 380- dalje
Račne harmonike od Din 25- dalje št.

Ne več! odorema vrčki: glasbil v Jugoslaviji

Meinelafterold

Izročilni gospih, gramofonov in harmonik
Prodajna podružnica MARIBOR šte. 117

Zamenjamo pšenico in ajdo

takoj za moko brez odbitka na težji.
KREVSOV MLIN - SKOFJA LOKA

Zdravnik: »Ako ne opustite pijače in to-
baka, ne boste več dočakali danes leto.«

Bolnik: »A že pred petimi leti ste mi isto
pravili.«

Zdravnik: »Prej ali slej se bo pa moja na-
poved le uresničila.«

Ako Vas muči

protin in trganje, otrplost in
krčji v žilah, zbadanje in bole-
čine v udih, rabite popolnoma
neškodljivo, že davno preizku-
šeno sredstvo

Rheusanal

Dobiva se v vseh lekarnah in pri
edinem proizvajalcu

Apot. ARKO Zagreb

Mirko je prišel v šolo z nalogo, v kateri je
trgovec napak.

»Kdo ti dela Tvoje naloge?« vpraša učitelj.

»Oče,« se odreže Mirko.

»Sam?« nadaljuje učitelj.

»Ne,« pravi Mirko, »jaz mu pomagam.«

Kompletne
CIRKULARNE ZAGRE,
tudi
POSAMENE LISTE in
VRETEVA

do 4. lista po konkurenčnih cenah
FERO SMOLA, Sv. Jurij o. l. z.

Brezobrestna posoila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev za
prevzem hipotek na hišah in posestvih daje
svoj in članom

„Jugrad“

Jugoslovsanska gradbena in kreditna zadruga
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 10/1.

Pravila proti plačilu Din 5-- v znamkah. Za
odgovor prosimo znamko.

Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

Ženini in neveste!

Kadar kupujete balo, ogledjte si lepo zalogo
vsakovrstnega blaga kakor: Cvilha za mo-
droce, bele kontenine ozke in široke, rjuhe,
kovtre, koce, koperte, preproge, zastore;
krasna voln. blaga in črni kamgarni, vse po
zelo znižanih cenah.

Priporoča se za cenj. obisk!

Vinko Savnik, Radojlička

PREKLIC. Podpisani preklicujem in obžalujem,
kar sem govoril zoper g. Stopar Franceta, Repnje
šte. 30. Horle Jože, Repnje 42.

All se hotete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbadljive, skeletne bolečine v udih in členkih, oteki udje, sključen-
roške in noge, trganje, bodljivi, zbadanje po ravnih delih telesa, da
celo slabše oči, so čelke posledice revmatičnih in protinskih hudeh,
ki jih je treba odstraniti, ker bo sicer bolezen vedno bolj napredovala.
Ponudim Vam zdraviljenje »pijavo,« ki bo ozdravila, razred-
čila vodno kislino, nospirala ureterno in izločevanje, izori se tako-
zvano splošno ali tejno sredstvo marze izdelek, ki ga nam nudi v
blagor holnega floveštva dobra mati narava

Vsakomur poskušnja zastonj!

Pišete mi tako in prejeli boste od založništva, ki jih imam v vseh
deležih, popolnoma zastonj; in tranko poskušajo s poučnim na-
vodilom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivem in hitrem
utinkovanju sredstva!

AUGUST MARZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstr. Nr. 5. Abt. 17.

Svarilo!

Opozarjam vsakogar, ki bi še dalje razširjal o
meni grdo obrekovanje, češ, da sem pisal svoje-
mu bratu Antonu v Ameriko o nekem nedopust-
nem dejanju njegove žene, da bom proti obreko-
valcem nastopil sodnij, potom. Izjavljam, da mi
nihče ne more dokazati, da bi bil pisal, kar se mi
očita. — Andrej Krapenc, trgovec, Stari
trg šte. 12 pri Ložu.

Ako čebelarite

ali če želite biti čebelar, čitajte naš čebelarski
časopis »Čebelarski glasnik«, ki izhaja mesečno.
Letna naročnina Din 28.— številko na ogled in
cenik vseh čebelarskih potrebščin pošljemo brez-
plačno. Jugoslov. čebelarska industrija L. Ritz-
mann, Novi Vrbas (Dunavska banovina).

Hočete zaslužiti?

**Kmečki fanti in možje,
kmečke žene in dekleta**

in vsi oni, ki želite s poštenim delom zaslužiti!
Visok zaslužek, tudi več tisoč mesečno, Vam nu-
dimo v zimskih mesecih z lahkim delom na domu.
Ni potrebno nikako posebno znanje ali spretnost,
temveč samo pridnost. Vsi, ki hočete zaslužiti, ja-
vite takoj svoj naslov, ker samo še kratek čas
bomo oddajali delo. Za poštino, navodila za delo
in material je priložiti 10 Din v znesku kak ali gotov-
vini. Jugolimport, Steindl, Ljubljana, pošt. predaj 358.